

Erscheint jeden Samstag — Verlag u. Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljähr. RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 1 - IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 8. Januar 1944

Einzelpreis 10 Rpf

Führer nemškemu narodu ob Novem letu

Navdaja nas samo ena misel: zmaga — Z najskrajnejšim fanatizmom proti sovražniku — Prišla bo ura povračila — Sovražnik sovraži našo ljudsko državo — Edina molitev nemškega naroda

Na dan starega leta je bil izdan iz Führerjevega glavnega stana sledeč Führer-jev oklic nemškemu narodu:

Nemški narod! Nationalsocialisti, nationalsocialistkinje, Parteigenossen! Minula so več kot štiri leta od tistega dneva, ko so mednarodni hujskači, ki so vojno proti Nemčiji že dolgo preje duhovno in gmotno pripravljali, končno zamogli izročiti svojo vojno napoved. Ko sta Anglija in Francija 3. septembra 1939 prekinili odnose do Nemčije in s tem izzvali dolgo zaželeno vojno, sta postopali v duhu večstoletne tradicije. Zlasti Anglija je živela do tistega trenutka v blazni domnevi, da bo lahko nadaljevala tokrat z zelo ceneno vpostavo svojo več kot tristoletno prakso evropskega izzivanja vojnih spopadov. Toda modri možje tradicijske politike angleškega imperijalizma so vsekakor spregledali nekaj važnih dejstev.

Troje važnih dejstev

1. Spregledali so, da je v tej vojni nastala popolna sprememba položaja v toliko, da ni

mogla več biti Anglija koristnica vzpostave »teoretskega ravnotežja« sil kot rezultat te vojne, temveč samo boljšeizem. Spregledali so, da takozvanega ravnotežja evropskih sil trajno sploh ne more biti, temveč da je potreba ohranitve Evrope napram boljševiski nevarnosti izključno vprašanje eksistence dominujoče kontinentalne sile. Angleško mnenje, da se zamore s spretnim žongliranjem in pritiskovanjem zavezniških sil od časa do časa izzvati preložitve evropskega ravnotežja po potrebi in v vsaki smeri, je preživelo in onemogočeno vsled dejstva trde stvarnosti. V borbi med velikimi narodi Anglija ne more več igrati kot velesila svoje lastne, odločujoče vloge. V zavezništvu Anglije z boljševizmom ali z ameriško Unijo ti dve sili Anglije ne potrebuje, pač pa Anglija brez pomoči teh dveh sil, onemogla, ne more nadaljevati svoje dosedanje tradicijske politike.

2. Vojna, ki jo je Anglija začela v zamisli nadaljevanja svoje stare tradicijske politike o evropskem ravnotežju, je bila pripravljena propagandistično s strani mednarodnega židovstva. Ta vojna pa se danes agitato-

rično ne vodi več v korist angleških interesov, temveč za zmago židovske svetovne diktature. Anglija, ki je narode tolikokrat uporabljala kot instrument svoje brezskrupulozne evropske politike, je sama postala instrument še bolj brezskrupuloznih sil. Ne oziraje se na to, kako bi izpadla sedanja vojna, angleška pozicija moči mora biti za vsak slučaj ob koncu vojne slabotnejša kakor je bila ob početku. Ako angleški državniki v tem spoznanju mislijo, da je najboljša, ako tulijo z volkovi, potem nikakor ne bodo povzročili spremembe tega naravnega razvoja. Mednarodni žid ne hujska k tej borbi, da bi ostala Anglija kot velesila ali da bi vsaj ohranila svojo pozicijo svetovne sile, on se bori, da bi Evropo zboljševiziral, in sicer vključno Anglijo. Pakt, ki ga je sklenila Anglija s satanom, bo končal tako, kakor so se doslej še končala vsa taka zapisovanja duš. Anglija nikakor ne bo ukrotila boljševiskega hudiča, pač pa bo štrup boljševizma vedno bolj deloval v Angliji sami in jo bo končno dovedel do pogina.

3. Kar se tiče naše Nemčije, moji dragi so-narodnjaki, vemo, da jamči samo njena eksistenca tudi eksistenco Evrope. To se pravi: Zlom Nemčije bi odstranil na kontinentu dva in pol tisoč let staro kulturno tradicijo. Na njeno mesto bi postavil barbarstvo, ki si ga zamore predstaviti samo tisti, ki pozna vzhod.

Des Führers Dank

Volksgenossen und Volksgenossinnen der Untersteiermark!

Mit Freude und Stolz stelle ich am Beginn des neuen Jahres fest, daß die Männer und Frauen der Untersteiermark ihr zu Führer und Reich abgelegtes Bekenntnis im abgelaufenen Jahr — trotz aller Störungsversuche der Feinde — durch Arbeit und Einsatz erhärtet haben. Entsprechend der alten Grenzlandtradition unserer Mark wurde neben hingebungsvoller Arbeit gekämpft, wenn es die Lage erforderte.

Der Führer hat mich ermächtigt, allen Volksgenossen und Volksgenossinnen, die auch unter schwierigsten Umständen den geraden Weg ihrer Pflicht gingen, seinen Dank zum Ausdruck zu bringen. Insbesondere gilt dieser Dank den Männern, die — aufgeboden — zur Waffe griffen, um ihre Heimat vor bolschewistischen Eindringlingen zu bewahren, den Hinterbliebenen, die in diesem Kampf Opfer zu beklagen haben, und nicht zuletzt den deutschen Ansiedlern, die Grund und Boden unter ihren Pflug zwangen und mit ihrer Standfestigkeit und Beharrlichkeit kundgaben, daß sie wissen, daß die Grenze ihre eigenen Gesetze hat. Die Organisation des Steirischen Heimatbundes hat im Jahr 1943 aufs neue eine überzeugende Bewährungsprobe abgelegt.

Männer und Frauen der Untersteiermark! Indem ich Euch den Dank des Führers verkünde, hoffe ich, daß Ihr ihn auch in diesem Jahr durch Eure Haltung und Leistung erringt. Auch im Jahr 1944 muß das steirische Unterland trotz der Feinde beweisen, daß blutsmäßige Verbundenheit und jahrhundertlange Schicksalsgemeinschaft stärker sind als eine vorübergehende dreißigjährige Fremdherrschaft, aufgebaut auf dem Schanddiktat von Saint Germain. Die ganze Steiermark ist im Großdeutschen Reich Adolf Hitlers wieder das geworden, was sie war, als sie ein Großer unserer Geschichte schuf, nämlich Mark des Reiches im vollen Umfang des Wortes. Wir kennen die Aufgaben, die uns daraus erwachsen und wollen darnach handeln!

Heil dem Führer!

Gauleiter und Reichstatthalter

Dr. SIGFRIED UIBERREITHER
Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark

Angleško satansko mišljenje

Da v tej vojni ne gre za zmagovalce in premagance, kakor je to bilo v prejšnjih vojnah, sem že opetovano omenil. Pred svojo vestjo pa smatram kot svojo dolžnost, da spregovorim to ravno v tem oklicu k Novemu letu še enkrat z vsem naglasom. Pri tem ne upliva na mene maščevalne želje uradne angleške politike. Če merodajni angleški politiki zahtevajo, da je treba večji del nemškega naroda iztrebiti, da je treba našemu narodu kakor poljskemu vzeti deco ter jo odpeljati v Rusijo v vzgojo, to se pravo jo ubiti, če hočejo nadalje spraviti eden ali dva tucata milijonov nemških delavcev v Sibirijo, če angleški škofje molijo, da se mora kaznovanje nemškega naroda za bodoča desetletja poveriti boljševiskom, če pišejo v angleških listih, da tokrat pravičnost naj gre svojo pot brez človečanskih pomislekov in da bodo od Anglije in Francije napadeno Nemčijo tako raztrgali in kaznovali, da se ne bo mogla dvigniti niti po stoletjih, — je to pač odkritosrčno mišljenje, samo na sebi pa ni odločujoče. Tudi ako ne bi bili slišali teh odkritih izrazov zares satanskega angleškega mišljenja, imamo dovolj vpogleda in vemo, kakšna usoda bi čakala nas in Evropo, ako bi nas bil našel ta boi neopravičene in ako vsled tega ne bi

bili zmožni zmage. V ostalem pa je vse to, kar producirajo možgani teh angleških sadištov kot teoretsko zasnovo, bilo po boljševizmu že davno praktično izvedeno. Povsem na čistem smo si o tem, da pušča ta vojna ob strani vse zadržke, v kolikor izvirajo iz človečanskega humanizma, ker ob njenem koncu ne bo zmagovalcev in premagancev, temveč bodo samo preživeli in uničeni. Ako je mimo tega v vojni možno, da se — v tej brutalnosti pravzaprav prvič v zgodovini — takorekoč specializirajo na vojskovanje proti ženskam in deci in si celo pridevajo častno ime morilcev, potem je lahko sklepati že iz tega, kakšna bo usoda tistega dela, ki bo podlegel. Naj nikdo ne poreče, da je to namenjeno samo tolikim in tolikim desetstisočim ženskam in otrok! Ne! Kajti to je v očeh današnjih Angležev edino obžalovanje vredno. Bili bi presrečni, ako bi mogli namesto tega uničiti deset- ali stokratno število ljudi. To izjavljajo tudi brutalno in odkrito, mi pa jemljemo to na znanje. Iz tega razvidimo, da gre za neusmiljeno borbo za biti ali ne biti. Naš odgovor mora biti in bo ravno tako neusmiljen. Kakor je tudi danes strah velik, ga niti najmanj ne bi mogli primerjati z grozno nesrečo, ki bi zadela naš narod in preko njega vso Evropo tedaj, ako bi ostala ta zločinska koalicija kedar koli zmagovita. Da so obstojali že od vsega početka njeni hudičevi naklepi, je razvidno najenostavneje iz konsekvence odklonitve mojih svoječasnih razorožitvenih predlogov glede odprave bombardiranja, kakor tudi iz vseh mojih vzpodbud za humanizacijo vojne odnosno nje omejitve na resnično borečega se vojaka s strani angleških vojnih hujskačev. Inspiratorji angleške politike, Vansittart in tovariši, so že takrat sklenili bodočo vojno kot vojno za iztrebljenje neborceev, in sicer s sredstvi, ki so se jim dozdevala učinkovitejša, ker se jim je zdela proti mednarodnemu pravu v svetovni vojni uporabljeni blokada proti ženam in deci vsled spolnih tendenc po avtarkiji manj obetajoča glede uspeha.

Kjer vlada Anglija, vlada glad!

Sicer pa ni odločilnega pomena, koliko milijonov ljudi namerava plutokratsko-boljševiška koalicija v Nemčiji iztrebiti. Odločilno je, kaj bi se zgodilo z Evropo, ako bi ostala ta koalicija zmagovita. Kjer koli danes vlada Anglija, sta glad in beda spremljevalna pojava življenja. Medtem ko njihovi širokoustneži govore sleparsko v drzni, nesramni lažljivosti o ukrepih za ozdravitev povojnega časa, ne morejo ovréti dejstva, da v velikih carstvih, ki jih obvladujejo že stoletja, umira na milijone ljudi od glada in pomanjkanja. Komaj so zasedli Južno Italijo, so bili prisiljeni zabraniti za nekatera področja pristop svojim lastnim vojakom. To pa ne morda radi tega, ker vlada tam legar, temveč radi tega, ker povzroča počasno gladovanje teh ljudi stanje, čegar slike tudi najtršemu zavezniškemu vojaku ne morejo trajno kazati. Mimo tega: ako plutokratsko-boljševiškem svetu doslej ni bilo možno v deželah kot je Amerika, kjer pride dvanaest ljudi na en kvadratni kilometer, osigurati milijonom delo in kruh, ako boljševizmu ni uspelo, v teku njegove diktature obvarovati trideset milijonov ljudi pred sestradanjem, čeprav odpade na vsakega evropskega Rusa devetnajstkrat toliko zemlje kakor v Nemčiji, ako Angleži v Indiji pri samo 75 ljudeh na kvadratnem kilometru ne morejo preprečiti izgladovanja milijonov, potem goste naseljeni evropski prostor v slučaju boljševiško-plutokratske zmage ne bi doživel samo družabnega poloma, kakor se izza viharjev preseljevanja narodov še ni odigral, temveč bi doživel tudi gospodarsko katastrofo nepojmljivega obsega. Da

bi tedaj Anglija bila ravno tako žrtev te svetovne krize, nočejo in ne marajo spoznatisti, ki posedujejo v sovražstvu in v neki nepojmljivi hudobnosti edinega svetovalca. Nevarnost je za Evropo ogromna. Te nevarnosti ne zmanjšuje dejstvo, da izjavljajo gotovi angleški in ameriški činitelji že sedaj, da je po tej vojni neizogibna nova, tretja svetovna vojna — vojna med plutokrati medseboj, ali pa skupno med njimi z boljševizmom. Človečanstvu je popolnoma vseeno, ali pogine pod židovsko-kapitalistično ali pa pod židovsko-boljševiško diktaturo. Vseeno je torej, da-li okinčajo zasuzenje človeštva z ameriškim Union Jackom ali pa s sovjetsko zastavo. Vsekakor je to za ožaloščence vseeno. Radi tega je vsemu našemu življenju, nehanju in bitju postavljena ena sama naloga: uničiti satanske načrte židovskih podpihovalcev svetovnega požara in njihovih trabantov. Kakor je tedaj vsiljena nam vojna težka v posameznostih, ni v nikakem razmerju do usode, ki bi zadela vsakogar v slučaju poraza. Kategorično povelje za naš narod je samo eno: Nadaljevati to vojno v vseh okoliščinah ter jo oblikovati v pravcu zmage.

Stara sleparija

Vsake vojne na tem svetu je bilo konec, tudi ta vojna ne bo trajala večno. Leta 1918. je nemški narod, zapeljan od lažnjivih fraz ameriškega prezidenta mislil, da bo s prostovoljno oddajo orožja lahko pospešil konec vojne. To ni samo povzročilo največjo nesrečo Nemčije, temveč je sozакrivilo tudi današnjo vojno. Prva svetovna vojna bi se bila končala tudi brez takratne nemške kapitulacije, toda to sigurno ne v nesrečo, nego v korist Nemčije. To pot k sreči ni nevarnosti, da bi postali žrtve takih sirénskih glasov. Prvič: Naši nasprotniki so v svojem starotestamentaričnem sovražstvu svoje vojne cilje prehitro razkrili na brutalen in odkrit način. Drugič: Otročje je, ako angleški in ameriški listi naknadno v svoji neumnosti pišejo, da bi bilo vsekakor bolj zvito, ako bi se iz propagandističnih vidikov označevalo druge vojne cilje in ne tiste, ki so jih najprej označili. Ne samo, da je žalitev za pamet našega naroda, ako napovedujejo, da bi bilo treba iz propagandističnih ozirov reči sedaj nekaj drugega — ta narod tudi tedaj, ako bi delali to že iz početka, mednarodnim nadsleparjem ne bi verjel nobene besedice. Razen tega: Nikdo ne bo poskušal s svojim vojskovanjem ubiti milijone žena in otrok, da bi potem morda razdeljeval nekaj mir sprave, sporazuma ali celo pravičnosti. Način vojskovanja kot tak je demaskiral naše nasprotnike. To je tisočletno sovražstvo židovstva in po njem diriganega plutokratsko-boljševiškega sveta. To sovražstvo se ne izkazuje samo v vojskovanju. To sovražstvo bi v slučaju, da bi zamoglo zmagati, določalo tudi bistvo miru. Temu sovražstvu pa ne stoji nasproti nikaka slabotna meščanska Nemčija, temveč nacionalsocialistična ljudska država. Tega sovražstva pa tudi ne sprejemajo gnili, dekadentni gornji stanovi ali razredi, odgovor na ta brutalen napad daje nemška narodna skupnost, ki ne odgovarja s frazami in mednarodnimi ideologijami, temveč z zdravim in fanatičnim sovražstvom rase, ki se zaveda, da se bori za svoj obstanek in ki se vsaj v tem slučaju priznava k staremu biblijskemu izreku: Oko za oko, zob za zob! Izven vsakega dvoma je tedaj, da bo židovski cilj uničenja Evrope končno dovedel do iztrebljenja židov v Evropi. Prav tako sigurno pa je tudi, da bo poizkus Angležev in Amerikancev, Evropo in Nemčijo uničiti po boljševizmu in kaznovati nemški narod potom boljševiških krvnikov, imel za posledico ravno nasprotno: boljševizacijo anglosaškega sveta. Vsekakor pa zgo-

dovinsko največji boj vseh časov ne more potekati tako lepo kakor kak turnir. Kljub temu lahko ugotovimo: Ob pričetku vojne so bili zlasti v Angliji prepričani, da bo notranja revolucija povzročila takojšen zlom Nemčije. Takrat so govorili o generalu zimi, o generalu blatu, o generalu gladi itd. Tako so vedno pričakovali čudež nemškega rušenja. Dejansko pa niti »general zima«, niti »general blato« ali »general glad« niso premagali nemškega naroda in njegove današnje ljudske države. Kapitalisti iz teh dežel so menili, da se bo naš socialistični nazor o gospodarstvu razbil ob vojni. Toda ta nazor se je ravno v tem času največje obremenitve izkazal kot pravičen in jačši nego gospodarstvo naših plutokratskih nasprotnikov. O boljševiškem gospodarstvu pa itak ni možno govoriti drugače kot v smislu organiziranega suženjskega dela za židovski generalni direktorij v Moskvi.

Sledeče je možno danes ugotoviti: Nemčija ni po štirih letih vojne izgubila niti enega kvadratnega kilometra svojega ozemlja. Samo naši nasprotniki niso več posestniki velikega dela svoje nekdanje posesti, čeprav so si jo medsebojno pridobili po ovinku posojilnih in najemniških pogodb kot otoška oporišča. Nemčija se v tej gigantski borbi ni samo prerinila v svrhu zaščite tega kontinenta daleč na vse strani, temveč je doslej premagala še vsak posamezni protiudarce. Najtežje protiudarce v tej borbi nam je prineslo leto 1943. Naš najstarejši zaveznik je predvsem izpadel, in sicer potom dolgo trajajoče in načrtno organizirane izdajske klike, ki se je čutila z velekapitalističnim zapadom ravno tako identična kakor stoji duhovno onemogla pred razkrojevanjem marksistične ideologije. Že v času pred pričetkom vojne je bilo opaziti podtalno delovanje te, okrog kralja zbrane finančne, generalske in politične klike. Tako težave v Severni Afriki kakor tudi na Balkanu so bile koncem koncev posledice vztrajnih sabotažnih poskusov teh plutokratskih nasprotnikov fašistične ljudske države. Njihovi neprestani sabotaži ni uspelo samo zaviranje dovoza v Afriko in pozneje tudi v Italijo potom pasivnega odpora, temveč jim je uspelo načrtno otežkočanje in motenje z nemškim posegom pojasnjene položaja na Balkanu. Banditstvo je bilo izključni produkt podtalnih političnih in vojaških ukrepov teh sil. Prav tako je bilo prisilni totalni zlom in izpadek italijanskih odredov na vzhodu učinkovanju te krize. Odkrito izdajstvo napram Duceju in sramotna zarota z nasprotniki naj bi po volji tega kralja in njegove klike podrla fašizem v Italiji in Nemčijo.

Junaštvo naših vojakov

V tem letu, moji dragi sonarodnjaki, je bilo treba sprejeti grenke in težke sklepe. Ko je uspelo zaveznikom vsled izdajstva francoskih admiralov in generalov izkrcanje v Francoski Severni Afriki, sem moral poskusiti pridobiti pod vsakimi okoliščinami časa, ki je bil potreben ne samo za vpostavitve brez-pogojno potrebnih nemških armad, temveč je bilo treba pripraviti tudi tiste ukrepe, ki jih je bilo treba zoperstaviti vidnemu in grozečemu odnahu italijanskega kralja. Poznejša vojna zgodovina bo nekoč ugotovila, kdo je v tem času dobro vodil: naši nasprotniki ali mi. Nikakor ne verujem, da bi mi — ako bi

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. - Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptschriftleiter: Friedrich Golob; alle in Marburg/Dran. Badgasse 6

Zur Zeit für Anzeigen die Prelliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugsbetrags

nam usoda nudila še kedar koli take možnosti — te možnosti tako slabo izkoristili, kakor se je to zgodilo v taboru naših nasprotnikov. Previdnosti se lahko zahvalimo, da nam je kljub tem trdim preizkušnjam vedno znova pustila odprto možnost, premagati s hitrimi posegi težke krize, urediti dozdevno izgubljene situacije, obenem pa po načrtu izvrševati izgradnjo naših vojaških sil. Sramotno izdajstvo napram Duceju, ki se mu ima Italija zahvaliti za vse, je postavilo Nemčijo in njeno vodstvo pred najtežje sklepe. Samo po sebi se razume, da so iz tega izvirajoče konsekvence učinkovale na celokupno vojno dogajanje. Nemško vodstvo je bilo prisiljeno ob brezobzirni presoji potrebnega napram ne brezpogojno potrebnem podvzeti zelo trde odločitve, ki so bile zlasti za vojaka, ki je moral, ne da bi bil napaden, čestokrat marširati več sto kilometrov nazaj, zelo težko razumljive. Kljub temu je lahko vsak Nemec pričaran: Ni in ne bo se zgodilo več kakor to, kar je brezpogojno potrebno, da bi se zadostilo novim velikim in ogromnim nalogam. Ta naloga pa se glasi: dobiti vojno za vsak slučaj. Izgradnja novih velikih etapnih črt, zasedba velikih železniških prog, njih zavarovanje in obratovanje nas je prisililo k omejitvam na drugih frontah. Ako tedaj poskušajo s potovanji, konferencami, novimi imenovanji vrhovnih poveljnikov in sličnimi manevri Nemčijo, nemški narod in njegovo vodstvo obremeniti z živčno vojno, ker nimajo druge podpore za rusko ofenzivo, potem niso zamenjali samo nemškega naroda, temveč so zamenjali predvsem nemško vodstvo z vodstvom bivše kraljevske Italije. Da se namestijo Angleži izkrcati na zapadu ali na Balkanu, ali na Norveškem, v Holandiji ali Portugalski ali pa kje drugje, ni za nas nič novega, ne oziraje se na to, da so na večini teh prostorov nekoč itak že bili. Razumljivo je, da hočejo ta izkrcavanja še nadalje izvesti z vsemi sredstvi, ki jih posedujejo. V vojni zgodovini tudi ni nič novega, da imenujejo za ta izkrcavanja posebne vrhovne poveljnike. To je bilo že tako tudi v najbolj klavernih koalicijskih vojnah preteklosti. Nemškemu narodu lahko radi tega samo zagotovim, da smo vse te naklepe že od vsega početka vpotavili v naše račune. Pripravili se nismo samo personelno ali materijelno, temveč tudi z izgradnjo tistih točk, ki se nam zdijo odločilne ali važne za taka izkrcavanja, to pa v obsegu, ki bo naše nasprotnike menda bolj iznenadil kot oni nas s svojim izkrcanjem. Če zagotavljajo, da se nove invazije ne da več primerjati s poskusom izkrcanja v Dieppe-u, potem mi tudi tu ne pričakujemo nič drugega. Samo ob sebi razumljivo je, da se je medtem spremenila tudi naša obramba. Predvsem pa to-le: Angleži, ki so se izkrcali v Dieppe-u, se še takrat niti niso seznanili z nemško obrambo. Govorim pred nemškim narodom s polnim zaupanjem, da bo sprejem primeren, kjer koli bodo zavezniki izvršili svoje izkrcanje. Nemški vojak bo tudi tu v spoznanju usodnega pomena te borbe izvršil svojo dolžnost. Pri tako ogromnem in strašnem boju se ne da preprečiti, da gredo fizične obremenitve posameznih mož do mej vzdržljivega in da včasih to mejo celo prekoračijo. Kljub temu — gledano z večjega vidika — pa je bil vsak nemški odred po kratkem času najpotrebnejšega oddiha zopet v polnem izpolnjevanju svojih dolžnosti. Junaštvo naših vojakov vojske, mornarice, letalstva in Waffen-SS je zgodovinsko edinstveno.

PK-Kriegsbericht Hittel Lange (Atl — Sch)

Hermann Göring im Ruhrgebiet

In einem Flugzeugwerk läßt sich der Reichsmarschall von Rüstungsarbeiterinnen über ihre Arbeit berichten

Prišla bo ura povračila

Ako se je prej ta fronta vedno prezentirala domovini kot ožarjen vzgled žrtvovanja, potem se zamore danes pokazati domovino fronti kot vzgled nič manjšega junaštva in smisla za žrtvovanje. Bombardiranje nemških mest nam stiska vsem globoko naša srca. To se tiče manj mest samih, njihovih hiš in javnih zgradb. Sigurno je, da obžalujemo naše definitivno izgubljene umetnostne spomenike, toda zgradili bomo naša mesta lepša kot so nekdanj bila. Organizirana nacionalsocialistična država bo v par letih odstranila sledove te vojne. Iz razvalin bo vzcvetel nov sijaj nemških mest. Berlin, Hamburg, München, Köln, Kassel in druga velika in mala poškodovana mesta ne bo možno več spoznati par let po vojni. Kjer je možno nadoknaditi historične vrednote, jih bomo zvesto zopet obnovili. Ako nam je uspelo v miru v nacionalsocialistični državi zgraditi letno nad 380 tisoč stanovanj, ne bo za naše občestvo delo sploh nikak problem, zgraditi po vojni letno dva do tri milijone stanovanj. Kar nas in zlasti mene zelo boli, so samo človeške žrtve, zlasti pa žene in deca, potem pa še izguba toliko osebnih svojine in malih spominov, ki kljub njihovi dozdevni materijalni manjvrednosti mnogo pomenijo za tiste, ki so jih preželi ali od svojih očetov, ali pa so si jih sami prihranili kot nenadomestljive spominčke na pretekle čase. V ostalem pa bo prišla ura povračila.

Narobe pa ima ta bombniška vojna tudi svojo drugo stran. Kdor je tudi vse izgubil, mora vedeti, da mu bo samo zmaga dala nazaj, kar je posedoval. Samo uspeh te vojne bo naša mesta dvignil iz ruševin zopet v cvetoča občestva. Samo uspeh bo dal milijonom ljudem zopet prostora za delo in stanovanja. Samo uspeh zamore povzročiti stanje, ki naj predvsem onemogoči poskus teh mednarodnih zločincev, pahniti človečanstvo še enkrat v

tako nesrečo. Ako milijoni ljudi nimajo več ničesar, kar bi lahko še izgubili, imajo samo še nekaj dobiti. Nacionalsocialistično vodstvo je radi tega odločilo, voditi to vojno z najskrajnejšim fanatizmom in do poslednje konsekvence. V tem se bo razlikovalo od slabotnega in strahopetnega vodstva nemškega naroda v svetovni vojni. Stranka, ki v svojih članih daje ogromen krvni davek na fronti, nosi s svojimi organizacijami mladine in starosti, žena in deklet tudi doma ne samo odgovornosti polno delo vzgoje, temveč tudi predvsem vodstva naših sonarodnjakov v najtežjih in grenkih urah. Vojna je nekoč ustvarila nacionalsocialistično gibanje, radi tega se mora in se bo tudi izkazalo ravno sedaj v vojni.

Kar storita vojak na fronti in boreči se Nemec v domovini, dopolnjuje delo naših sonarodnjakov in tistih Evropejcev, ki so v naših vrstah. Nemški kmet, v prvi vrsti nemška kmetica, prispevata svoje s prehrano našega naroda. Tudi oni vedo, da bi pomenil zlom Reich-a konec nemškega kmetijstva. Radi tega mora imeti nemško kmetijstvo samo en cilj: Osigurati našemu narodu toliko živeža, kakor je neobhodno potrebno, da se bo lahko v tej najtežji borbi uspešno prebil. Storitve nemškega kmetijstva so temu primerno tudi edinstvene. Dopolnjuje jih delo milijonov naših delavcev, ki dobavljajo našim vojakom predvsem orožje in municijo. Za razliko od svetovne vojne, ko smo leta 1918. imeli napram 3500 sovražnim tankom komaj en tucat in sploh nikake tankovske obrambe, se je v tej vojni stopnjevala produkcija naših lastnih tankov v kvaliteti in v številu ravno tako kakor obrambno orožje. Nemčija je menda edina država na svetu, ki svojo produkcijo premoga ni znižala, temveč zvišala. In ki je ob istočasni omejitvi dobav za privatno gospodarstvo vse podredila vojskovanju. Za-

Zatemnitev od 8. do 15. januarja 1944 od 17. do 6. ure!

BUNDESFÜHRER FRANZ STEINDL:

VOJNA IN MEJA

Parola za Spodnjo Štajersko

Vojna in meja sta določili leta 1943 obraz, vsebino, življenje, delo in borbo zopet nemške Spodnje Štajerske.

Zakonu vojne se je uklonilo na desetstisoče spodnještajerskih vojakov, ki so na frontah daljnega vojskovanja, v puščavi Afrike, v breznačnih stepah vzhoda ali pa pri pobijanju izdajstva verolomnega zaveznika v Italiji in na Balkanu izpolnjevali svoje dolžnosti ter tako z dejanjem dokazali svojo izpoved k Reichu. Mnogi izmed njih so ostali pred sovražnikom in so darovali svoje življenje očetnjam, njihovi novi in vendar tako stari domovini. Totenbretterji v spodnještajerskih Heldenhainih nosijo njihova imena in jih bodo dalje nosili v časten spomin bodočih generacij.

Zakonu vojne so se uklonili v solzah in neizmerni boli, v najgloblji in tudi ponosni žalosti očetje in matere, žene, deca in neveste, ki so na oltarju očetnjave darovali svoje najdražje, čestokrat celo izključno vsebino njihovega življenja.

Ponosna je domovina na svoje vojake, zlasti pa na nad 600 Spodnještajercev, ki so prešli po dosedanjih sporočilih v letu 1943

hvaljujoč se ogromnemu življenjskemu prostoru in velikemu številu ljudi, ki se jih je zasmaglo v Evropi vpostaviti v naše vojskovanje, obenem pa zahvaljujoč se našemu slavnemu zavezniku v Vzhodni Aziji in z nami se borečim narodom Evrope, ki prav tako branijo svojo domovino in s tem evropski kontinent, predstavljamo tudi s človeškega vidika številni činitelj, ki ni nič manjši od onega naših nasprotnikov, zlasti tedaj, ako ne vpoštevamo samo števil, temveč produktivne delovne sile kot dejanske vrednote. To ogromno dogajanje omogočajo storitve našega prometa, naše splošne uprave, omogoča ga pa tudi delo milijonov častno delujočih ljudi, ki posvečajo vsako prosto uro negi in pomoči drugih. Vpostavijo tega naroda zaokrožuje edinstvena storitev nemške žene, dekleta in danes tudi že hrabre mladine. Najogromnejši življenjski ritem nacionalsocialistične ljudske države nam je šele omogočil vodstvo v tej borbi. On nam daje materialne in idealistične predpogoje za to borbo, ne samo Nemčije, nego tudi vsega kontinenta. Ta socialistična ljudska država je vsekakor tudi cilj sovraštva boljševiško-plutokratskih svetovnih zarotnikov in njihovih židovskih navijačev. Ta država pa bo tudi vzrok za polom koalicije.

Leto 1944. bo stavilo vsem Nemcem trde in težke naloge. Ogromno vojno dogajanje se bo v tem letu približalo krizi. Polni smo zaupanja, da jo bomo prestali. Naša edina molitev k Bogu naj ne bo, da nam naj podari zmago, temveč, da naj nas pravično sodi po naši hrabrosti, pridnosti in po žrtvah. Cilj naše borbe mu je znan. Gre za to, da narodu, ki ga je ustvaril, ohrani obstoj. Naša volja do žrtvovanja in naša pridnost mu nista ostali prikriti. Pripravljeni smo, dati vse in storiti vse, da bi služili temu cilju. Njegova pravičnost nas bo sodila tako dolgo, dokler bo zamogel izreči svojo sodbo. Naša dolžnost je, skrbeti za to, da nas ne bo ocenil prelahko, temveč, da bomo izvedeli tisto milostno sodbo, ki se imenuje »zmaga«, in ki pomeni življenje.

Eisernes Kreuz I. in II. Klasse kot znak svoje hrabrosti. Nadaljevali so častno tradicijo svojih očetov, ki so bili med najboljšimi v bitkah svetovne vojne ter si tam izvojevali priznanje in slavo.

Pri vrednotenju vojaških storitev spodnještajerskih mož na frontah in v kasarnah Reicha se danes ne sme spregledati, da so tisti, ki danes izpolnjujejo svojo dolžnost kot enakopravni nemški vojaki v sivi suknji z znakom Reicha na prsih, bili pred tremi leti še zavedni ali nezavedni nosilci jugoslovanskega orožja proti Reichu. Skozi 25 let je skušal val sovražne agitacije zastrupljati njihova srca in zamegliti njihove možgane. Ako danes, po dveh desetletjih tuje vlade in kljub njeni vzgoji kot vojaki hrabro in zvesto izpolnjujejo svojo dolžnost napram Reichu, je to razumeti kot zmagovalno moči skupne krvi in tisočletne nemške tradicije, ki se je izkazala močnejšo kakor so bili prisilni paragrafi, človeške konstrukcije in politične ideologije Nemčiji sovražne povojne Evrope.

Zakonu vojne so služili v delu in znoju, trudu in skrbeh vsi delovni ljudje Spodnještajerske, ki so izpolnjevali svojo dolžnost bodisi kot rudarji v premogovnikih, kot delavci v oboroževalnih tovarnah, kot arhitekti, kemiki, inženjerji, kot uradniki, železničarji in ne naposled kot kmetica in kmet v boju za vsakdanji kruh.

Plavži Spodnje Štajerske, njena kladiva in njeni stroji so goreli, tolkli in delali za zmago Reicha. Premog in kruh, les in tovarniški izdelki niso več služili kakor nekoč do leta 1941 moči sovražnika, pač pa so podpirali in množili oboroževalni in bojni potenciali Reicha ter so prispevali k vojni in zmagi. Spodnještajerski delavci in kmetje so postali slični kot njihovi sinovi na fronti vojaki Reicha.

Zakon meje je določal delo in boj naših Wehrmannov, ki so l. 1943, odgovarjajoč obmejni tradiciji, opetovani odložili delo, da bi s puško in ročno granato branili svojo domovino pred vdori tuje boljševiške sode. Šele poznejši zgodovinarji naše Štajerske bodo zamogli oceniti, kaj vse so storili skupno s tovariši policije, žandarmerije in carinsko-obmejno stražo. Mnogi izmed najboljših so ob meji Spodnještajerske pri Marientalu in Mokronogu, ob Savi, v hrikih Sanntala in v so-

teskah Bacherna darovali — enako kakor vojaki na fronti — svoje življenje za varnost in mir domovine.

Zakonu meje so se pa uklonili tudi nasejlenci iz Gottschee-a, Buchenlanda, Besarabije in Južne Tirolske, ki so našli na Spodnjem Štajerskem svojo novo domovino. V preteklem letu so kot obmejni kmetje, katerim sta bila plug in meč v vseh časih enako prav, izpolnjevali svojo dolžnost.

Kot obmejni vojaki pa so se na edinstveno občudovni način obnesli tudi reprezentanti političnega vodstva in državne uprave, Ortsgruppenführerji, Bürgermeisteri, učitelji, vrtnarice, Block- in Zellenführerji, pred vsem pa naše pridne in vedno vpostavne žene, ki so izpolnjevale svojo dolžnost napram Reichu kljub osebnemu ogrožanju s strani banditov in njihovega morilskega terorja. Brezimenemu neznanemu političnemu vojaku, ki dela in se bori izven svetlobe javnosti kljub vsem težavam in osovraženosti, velja v uri prehoda v Novo leto naše posebno priznanje in globoka zahvala.

Široka masa spodnještajerskega prebivalstva je v letu 1943 odgovarjala zakonu vojne in meje ter se je obnesla v boju in delu.

Ta dobra preizkušnja pa je rezultat zavestnega vodstva ljudi, ki ga opravlja organizacija Steirischer Heimatbund in država s svojimi uradi po navodilih šefa civilne uprave Gauleiterja in Reichstatthalterja dr. Siegfried Uiberreitherja od aprila 1941 sem po jasnem političnem konceptu. Zadnja preizkušnja v totalni vojni naših dni je le možna in razumljiva iz duhovnoduševnih vrednot ter iz jasnega političnega hotenja. Med Štajersko in njenim spodnjim ozemljem se od aprila 1941 sem niso zlomile samo državno-pravne prepreke, temveč sta našla človek k človeku preko tuje ideologije 19. stoletja. Štajerska je edina od Uskokov do Dachsteina, od Sanntaler Alp do Burgenlanda ter se zaveda svoje misije kot obmejna nemška marka napram danes mrzličnemu jugovzhodu.

Tako pa v petem vojnem letu politično delo v novo pridobljeni deželi ni samo potrebno, temveč je sploh najelementarnejši predpogoj za izpolnjevanje dolžnosti, ki nam jih postavlja vojna. Na Spodnjem Štajerskem ne garajo tuji kulji pod strahovanjem bajonetov, temveč delajo nemški ljudje, ki so našli po 25 letih tujevlade zopet domov. Naša največja dolžnost pa je, da še nadalje gradimo mostove skupnosti potom organizacije Heimatbunda, Wehrmannschaft-a, Deutsche Jugend, v otroških vrtcih, otroških skupinah, šolah, v delu žen, v ukrepih Arbeitspolitisches Amt-a, v kulturnem delu s pomočjo propagande, ljudskih knjižnic in jezikovnih tečajev.

Parole za kos jarka Spodnještajerske v bojni fronti Nemčije v l. 1944 so jasne. Začetek kursa se bo nadaljeval brezkompromisno in neodvisno od temperature svetovnopoličnega ali vojaškega barometra.

Se leži koprena negotovosti nad usodnim letom 1944. Prineslo nam bo dela in boja v še neslutnem obsegu in bo najtežje preizkušalo naša srca in naše duše. Potniki med dvema svetoma se morajo odločiti. Nasprotniki bodo zasledovani in uničeni. Mi pa kot nacionalsocialisti in Nemci, sodobniki in sopotniki Adolf Hitlerja in kot vnuki junaških prednikov smo pripravljeni: Führer, zapovej, mi Ti sledimo!

PK-Kriegsbericht Eger (Sch)

Eine neue Hauptkampflinie entsteht

»K-Zeichnung« eines deutschen Bismarck (Sch)

Britisches Großflugboot abgeschossen

Wie das Oberkommando der Wehrmacht kürzlich meldete, schoß Bordflak unserer Kriegsmarine über der Biskaya ein britisches Großflugboot vom Typ »Sunderland« ab, einer der vielen Erfolge unserer Bordflak

0 nastanku, obstoju in razpadu

prve nemške države

Kdor si hoče predložiti nastanek prve nemške države ali takozvanega prvega Reich-a, se mora poglobiti v davno preteklost in sicer v dobo Germanov in Frankov.

V času Germanov so imeli predniki današnjih Nemcev svojo trdno državo, ki je v svojem področju zajemala ves narod. Pri tem so posamezna plemena nastopala kot samostojna ljudstva, ki jih zgodovina v nemščini imenuje Völkerschaf-ten. Na čelu istih so stali voditelji ljudstva, ki so uživali zaupanje svojega naroda, in sicer kot kralji ali pa kot knežji svetniki. Če so vladali knežji svetniki, je v slučaju vojne stopil izvoljen vojvoda na čelo. Taka samostojna ljudstva so bila razdeljena v okrožja, ki so jim pravili gau, gaue so pa tvorili Hundertschaften ali stotnike.

Pripadniki ljudstva so morali biti predvsem pripadniki roda. Rodovi so imeli nekakšno državno obliko in so opravljali naloge, ki jih je večkrat prevzela tudi država v svoj delokrog, in sicer v prvi vrsti zasledovanje kaznivih dejanj ter gotove vojaške zadeve.

Državno oblast je nosilo ljudstvo. V te svrhe je ljudstvo zborovalo v tingih, kjer so se vršila tudi ljudska zborovanja, sklepajoč zadeve obrambe domovine in vojskovanja. Razmerje med kraljem in ljudstvom je bilo kakor med gospodarjem in podložnikom.

Okrog leta 500. po našem štetju je takratno preseljevanje narodov na svojih razvalinah pod vladarjem Klodvig-om ustanovilo državo Frankov, ki so ji dejali »Das Reich der Franken«, iz katere se je pozneje razvila nemška država »Das Deutsche Reich«.

Združitev samostojnih ljudstev je ustvarilo enotno pravo s trdno organizacijo, ki se je posebno pod vladarjem Karla Velikega okrog leta 800. po našem štetju razvila v centralno upravljano imperijo. Takrat so kralju povečali oblast in moč z odpravo ljudskih zborovanj ter prenosom ljudskih pravic sklepanja na tingih, v kraljeve roke. Hkrati so uvedli dednost kraljevega dostojanstva na kraljeve potomce. Na kraljevem dvoru so v svrhu upravljanja države, ki je imela prostran obseg, ustanovili posebne urade, ki bi se jih lahko primerjalo z današnjimi ministri, in višja sodišča. V posameznih pokrajinah ali deželah so skrbeli vojvode, pod istimi pa še grofje, za izvrševanje določil in predpisov, ki jih je izdal kralj in za spoštovanje njegovih prepovedi. Vojvodam so takrat pravili Herzoq, grofom na Mark-

graf ali Graf, imena, ki so se do neke meje ohranila vse do najnovejše dobe.

V istem času so preuredili tudi vojaštvo. Iz oborožene sile, ki je v dobi Germanov bilo ljudstvo pod orožjem, so napravili stanovsko armado. Do takrat pehota predstavljajoče čete so spremenili v konjenico.

Sprememba in preureditev armade sta spremenili in preoblikovali stanove ali poklice. Ljudje, ki so do takrat bili svobodni in niso imeli dovolj sredstev, da bi postali vojaki v konjenici, so padli v stanje neevobodnega stanu, srednji svobodni stanovi pa so postali plemenitaši. S tem v zvezi se je porodilo plemstvo, ki je bilo povezano z vojaško in uradniško službo. Plemstvo je črpalo svoje dohodke iz zemljiških posestev, ki mu ga je izposojal kralj. Pravice do plemstva so bile dedne ter povezane z mislimi in načrti germanskih podložnikov. To je pa tvorilo nekakšno državno-pravno obliko prvega nemškega Reich-a.

Leta 843. po sedanjem štetju so vnuki kralja Karla Velikega v Verdunu, in leta 870 v Mersenu razdelili frankovsko državo. To je bilo takrat rojstvo nemške države ali Reich-a. Saksonski vojvoda Heinrich, ki je vladal od leta 919. do 936. je ustanovil iz nemških plemen ob rekah Rhein, Donau in Elbe nemški enoten Reich, ki se je v prvih stoletjih svojega obstanka razvil do najvišje moči in slave ter prevzel tudi nasledstvo Karla Velikega ter rimskega imperija.

Prvi Reich je bil monarhija, v kateri so državnega poglavarja praktično volili velikaši, teoretično pa ves narod. Pri tem pa državni poglavar ni razpolagal z neomejenimi pravicami. Vezan je bil na zakone izročila in na sklepe knezov, ki so zasedali na takozvanih dvornih dnevih. Državnopravna ureditev je slonela na življenjskih načinih, ki so jih plemena prevzela iz časov germanskega podložništva in frankovske dobe. Ljudstvo je bilo razdeljeno po stanovih na kneze, konjenike, meščane in kmete. Bila je takrat takozvana cvetoča doba mest.

Že v takratni dobi se začeli pojavljati znaki poznejšega razkroja. Na eni strani so skušali posvetni velikaši izboljšati si svoje položaje na račun enotnega Reich-a ter povečati svoje knežje oblasti in neodvisnost, na drugi strani se je pa papež postavil po robu kralju, ker se je istotako potegoval za univerzalno oblast. V tem boju je končno podlezel kralj. Sledil je takozvani Interregnum, doba brez vladarja, ki je pomenila

začetek dobe razsula enotnega Reich-a ter odstranitve njegove oblasti.

Pozneje je Rudolfu Habsburg-u še enkrat uspelo združiti oblast Reich-a. Njegovi nasledniki so pa vedno bolj izgubljali državne vaje iz svojih rok. Medtem ko je oblastna moč deželnih knezov rasla, je vse to šlo na račun in v škodo kralja in Reich-a, ker je moral svojo oblast, prav posebno pa svoje dohodke, ki jih je primerjati z današnjimi državnimi dohodki, komad za komadom odstopati svojim podrejenim deželnim knezom.

Da je prišlo tako daleč, je bil vzrok v raznih okoliščinah Kraljevina, ki je bila po bojih s papeštvom in z vojvodami ter po prestani dobi brez cesarja zelo oslabiljena, je bila prisiljena odstopiti vedno več svojih pravic deželnim knezom. Sedem velikih knezov, ki so jim pravili Kurfürsten in so volili kralja, si je pred vsakimi volitvami izveliko novih pravic in ugodnosti, tako da je moral kralj odstopati od svojih pravic in dohodkov še predno je bil izvoljen.

Nekdaj samo kot posvetovanja smatrajoče dvorne dneve so spremenili v sklepaajoče državne zbornice, to je Reichstage, katerih sklepe je kralj moral izvršiti. Reichstag so tvorili kolegij velikih knezov, državni knez, vsak z enim zastopnikom cerkve in posvetne banke ter zastopniki mest, vsako s po eno rheinsko in švabsko banko. Vsi poskusi, ki jih je delal Maksimilijan I., da bi reformiral državo, so ostali brez uspeha. V času, ko se je oblast in moč prvega Reich-a razkrajala in rušila, so se utrjevali, širili in večali pokrajinski ali deželnih vladarji ter spremenjali v skoraj popolnoma samostojne deželne oblasti. Vladarji dežel so bili v svojih položajih nekaj časa še omejeni po deželnih zborih ali Landtagih, ki so jih sestavljali vitezi, zasebniki in mesta, kar pa seveda ni šlo tako daleč kakor pri kralju, ki ga je davil Reichstag. Landtagi so posegali skoraj samo v zadeve predpisovanja davkov. Deželnih knezi so imeli še druge posebne dohodke, ki jih kralj ni imel ter so radi tega bili finančno tako močni, da so lahko razvijali svojo oblast. Ta popoln razsul Reich-a je po tridesetletni vojni, ki je prvotno imela verski, pozneje pa politični značaj, zapečatil takozvani mir, sklenjen leta 1648. s popolnim razpadom Reich-a.

Reich je na zunanje še obstojal, ampak 300 področij je pod svojimi deželnimi knezi postalo samostojnih s pravicami sklepanja pogodb, postavljanja lastnih poslaništev itd. Na kratko, veliki Reich se je spremenil v 300 malih samostojnih držav. Poleg tega je takrat obstojalo v Reich-u še kakih 1400 neposrednih vladarskih področij z večinoma neodvisnimi poglavarji, ki so lahko počenjali, kar jih je veselilo. Takšen Reich je samo na zunanje izgledal kot enotna oblika, nemški cesar je pa postal nekakšen predsednik neke knežje republike.

Ko je leta 1806. končno 16 nemških knezov izjavilo izstop iz Reich-a, stopilo pod protektorat Napoleona in ustanovilo zvezo Rheinbund, je nastopila ura razpada prvega Reich-a. Takrat je tudi cesar Franz II., ki je dve leti pred tem prevzel cesarsko čast Avstrije, odložil nemško cesarsko krono. S tem je padel poslednji znak, ki je takratno Nemčijo na zunanje prikazoval kot nekakšno državno tvorbo.

Trideset vo njih členov za nemški narod

Reichspropagandaminister dr. Goebbels je iz Führerjevih govorov o sedanjih vojni sestavil 30 členov, od katerih bomo odslej redno v vsaki številki »Stajerskega Gospodarja« objavili po enega s primerno kratko razlago.

Člen 1.

V tej vojni je mogoče vse, nemogoče je pa samo eno, to je, da bi mi kdaj kapitulirali. Kdor o tem govori, ali pa, če samo misli na kaj takega, stori strahopeten zločin zoper življenjske pravice svojega naroda ter mora biti opsovan in sramotno izvržen iz nemške ljudske skupnosti, ki se bojuje in dela.

Gornja dva stavka sta povedala vse. Kakor vsaka vojna, tako tudi lahko današnji boj povzroči nepredvidene in neslutene okoliščine vsakovrstnega značaja. Nikdar se pa ne bo zgodilo, da bi Nemčija, ki jo vodi Adolf Hit-

Težišče bojev v žitomirskem prostoru

Zimska bitka se nadaljuje z nezmanjšano silovitostjo - Mahoviči nemški protisunek

Iz Berlina poročajo: Velika sovjetska zimska ofenziva, ki je pričela 24. decembra v prostoru okrog Žitomira, se nadaljuje z nezmanjšano silovitostjo. Nemška obramba proti sovražnemu pritisku se odlikuje po svoji strani z mahovitimi protisunki, ki veljajo sovražnika velika krvave izgube. Bitka po svoji intenzivnosti nikakor ni odjenjala in zahteva od nemških branilcev vpostavo vseh razpoložljivih sil.

Riziko sovjetov v tej bitki je izredno veliko. Žitomirsko področje je tisto bojišče, na katerem so že 3. novembra poskusili prodrati in raztrgati nemško fronto. Pri Kijevu so svojočasno forsirali prehod preko Dnjeptra ter so se pogladi ostro vse do zapadno Žitomira, pri tem pa nikakor niso dosegli svojega cilja prodora nemške fronte. Elastična obramba je vzdržala namreč enotnost in povezanost fronte. Dva tedna po pričetku sovjetskega napada je prišel nemški protidarec, ki je prisilil sovjete k umiku iz Žitomira in mnogih drugih naselbin, obenem pa je prišlo vse področje do reke Teterev zopet v nemško posesel.

Kljub temu neuspehu so pričeli sovjeti 24. decembra v istem bojnem področju svojo drugo ofenzivo. Topot pa niso več uporabili svojo staro taktiko menjajočega se težišča. Nasprotno: boji za nikopolsko mostišče na jugu, pri Vitebsku in pri Nevelu so vedno bolj odjenjali ali pa stopili za trenutek v ozadje. Brez dvoma so smatrali sovjeti v žitomirskem bojnem področju težišče št. 1 vseh svojih strateških prizadevanj.

Dejstvo, da se sovjeti kljub novemborskemu porazu krčevito držijo zamišljenega strateškega načrta, čegar jedro tvori prodor v žitomirskem prostoru, dokazuje, da jih mika nekaj, kar izhaja iz prostorno-strateškega položaja južnega krila sovjetske fronte. Vzhodna fronta poteka od Leningrada do Kijeva, ne oziraje se na nekatere vbočine proti vzhodu oziroma zapadu. Kijev je potem točka, kjer zavije fronta ostro proti vzhodu v velikem loku do Dnjepropetrovska in Zaporozja. Od tam pa se vije fronta ob spodnjem toku Dnjeptra v jugozapadni smeri proti Črnemu morju. Boljševiki bi hoteli seveda južno nemško fronto

ločiti od njene zveze z ostalo fronto. Nemške čete pa so vsa prizadevanja boljševikov preprečile z ofenzivno obrambo ter velikim delom tudi s protinapadi.

Sele po izjalovitvi teh neposrednih prizadevanj so si boljševiki izbrali Kijev kot bazo za svoja ofenzivna prizadevanja. Pri tem jih je navdajala misel, da bodo pripetka močvirja zaščitila severni bok ofenzive in da se bodo pod to zaščito lažje prebili proti jugu. Radi tega je bil izveden boljševiški sunek v čisto zapadni smeri proti Korostenu in Žitomiru, da bi se šele v drugem stadiju okrenil proti jugu. Te operacije se razlikujejo od prvotnih prizadevanj v toliko, da niso usmerjene več na to, da bi neposredno izbočile nemške postojanke v loku Dnjeptra, temveč je zamisel taka, da bi nemške čete izmanevrirali z grozečo obkolitvijo iz prostora Dnjeptra.

Prav tako malo kakor v novembarski ofenzivi so sovjeti zamogli doseči tudi v svoji drugi ofenzivi kakršenkoli strateški uspeh. Nemški protisunek v sredini novembra je namreč zelo zmanjšal šanse uspeha tega drugega poskusa, ker so Nemci izhodisše sovjetov potisnili daleč proti vzhodu. Na drugi strani pa je nemški protisunek že pred pričetkom sovjetske ofenzive v nemali meri povzročil izgubo substance v sovjetski napadalni armadi. S koncentrirano udarnostjo prvega ofenzivnega udara so boljševiki naravno dosegli gotove terenske uspehe, toda kljub premoči glede vojaštva in materiala niso sovjeti nikjer zamogli zabrisati nemške fronte, jo prodrati ali pa celo dezorganizirati. Ako govori sedaj poročilo nemškega vrhovnega poveljstva o mahovitih nemških protisunkih, ki so sovražniku prizadejali velike izgube, je s tem dokazana učinkovitost pripravljene nemške protiakcije. Karakterističen znak elastične obrambe je pripravljenost rezerv v ozadju bojišča. Te rezerve nastopijo po potrebi na težiščih bojev. Do prihoda teh rezerv mine vedno nekaj časa. Mahoviči protisunki pa dokazujejo, da so postali medtem nemški ukrepi za razbremenitev napadalnih področij učinkoviti vsled tega, ker obsojajo sovražnika k velikim obrambnim bitkam.

Benes se pogaja v Alžiru

Iz Lizbone so prejeli nemški listi sledeče po-
učne informacije: V Londonu so prišli do pre-
prijanja, da se že odraža črta Moskva-Praga-
Pariz kot rezultat teheranskih skiepov ter kot
podloga, na kateri želijo sovjeti zgraditi svojo
hegemonijo v Evropi. Tako piše londonski list
»News Review« o paktu, sklenjenem med Stali-
nom in dr. Benešem, sledeče: »Vojasko naj bi bi-
la Češka nekaj nosilec letal, raz katerega bi sov-
jetski bombniki nadzirali in vladali srednjeevro-
pski prostor. Na ta način bi kontrolirali zlasti
najbolj občutljivej del Nemčije, goste naseljeno in
zelo industrializirano Saksoneko. Gospodarsko pa
naj bi Češka tvorila arzenal za sovjetsko orožar-
sko produkcijo. S političnega vidika bi bila Češka
nekaka vedeta Sovjetske Unije v Srednji Evropi.
Njena naloga je, preprečiti, da bi male države
ustvarile kako protisovjetsko koalicijo. Na drugi
strani pa naj bi te male države podregale v smeri
zaveznitva s Stalinom in Benešem. Ako kdor koli

ler, pred svojimi nasprotniki, ki bi jo radi
obsodili na smrt, klonila in kapitulirala ter
se jim kot premagana izročila na milost in
nemilost. Takega zločina nemški narod pod
nacional-socialističnim vodstvom nikdar ne
more storiti in ga tudi nikdar storil ne bo.
Sleheri Nemec, med katere spadamo seveda
tudi Spodnještajerci, se popolnoma zaveda,
da bi že sama misel na kapitulacijo Nemčije
bilo grdo izdajstvo in hud zločin zoper same-
ga sebe in svoje lastno ljudstvo, ker bi to
nemški narod spravljalo ob pravice do življen-
ja in obstoja sploh. Ker bi se vsako tako
hudodelstvo, pa naj bi ga zakrivil tudi kak-
šen izjemen odpadnik samo v mislih, da ne
rečemo z govorjenjem in drugimi dejanji,
kaznovalo z brezobzirnim uničenjem krivca,
je jasno, da bo med nemškim narodom prav
malo takih primerov.

misli, da bi se Sovjetska Unija po vojni izoli-
rala od Evrope, so morali poslednji dogodki te-
meljito razmisliti tako mišljenje.

Tu je torej jasno izraženo, da bi imela Praga
postati centrala komunistične agitacije v Evropi
in da bi igral Beneš vlogo nekakega Stalinovega
namestnika v Srednji Evropi. O Angliji, ki je na-
povedala Nemčiji vojno zgolj radi tega, da se
Danzig ne bi združil z Reichom, sploh ni več
nikakega govora. Beneš se je na povratku iz
Moskve ustavil v Alžiru, da bi v smislu Stalinovih
naročil sklenil z De Gaulle-om slično pogodbo,
kakor jo je sam sklenil s Stalinom. Stara pogodba
iz leta 1938, pa bi dobila sedaj drugo sliko. Ta-
krat je bila francosko-sovjetsko-češka alijanca od-
visna od iniciative Francije, dočim je igrala Sovje-
tije takrat samo drugo violino. Topot bi bilo
drugače, in bi Moskva odločala o miru in vojni
v Evropi.

V zvezi z vestmi, da bi Poljaki pristopili k sov-
jetsko-českemu paktu, je izvedel londonski list
»Cavalcade«, da so v Kremli postavili dvojne po-
govorje: 1. Priznanje meja iz leta 1939. in 2. odpust
vrhovnega poveljnika poljske vojske, generala
Sosnkowskega, ki je znan kot sovražnik sovjetov.
Poljaki da so odgovorili izmikajoče, češ, da bi se
vprašanje meja odložilo do mirovne konference,
odpust generala Sosnkowskega pa da je nezdruž-
ljivo s »suverenostjo« poljske države

Londonski Poljaki v škripcih

Kakor poroča nemški tisk, je vprašal nek an-
gleški novinar v Londonu se nahajajočega »polj-
skega ministrskega predsednika Nikolajczika«, da-
li namerava njegova emigrantska vlada pristopi-
ti sovjetsko-českemu paktu. Nikolajczik sicer
ni zanikal, pač pa je poudaril, da bo podpisal samo
v skladu s poljsko-angelskim zavezniskim paktom.
Iz gornjega je razvidno, da se emigrantje iz
Poljske že zatekajo v angleško javnost, da bi
tako opozorili angleško vlado na njene svoje-
časne obveze. Londonski Poljaki so zvezali ta
svoj povdarek s predlogom, po katerem bi se
imela podaljšati obstojača angleško-poljska po-

Mondtabelle Januar 1944

Scherl-Bilderdienst-M.

Die Mondtabelle für Januar 1944

Sie zeigt uns die hellen und dunklen Nächte im ersten Monat des Jahres 1944

godba za nadaljnjih 20 let. V spomladi poteče
namreč veljavnost tistega nesrečnega anglo-polj-
skega pakta, v katerega je Chamberlainova vlada
stisnila poljsko republiko, da bi dobila formalno-
pravni vzrok za vojno napoved Nemčiji.

Nikolajczik je dobro znano, da v svojem sporu
s sovjeti nima od angleške strani pričakovati ni-
kake podpore, kajti angleška vlada je doslej od-
nehalo Kremliju še v vseh evropskih vprašanjih,
da bi tako ohranila sovjetsko vojsko v boju.
Nikolajczik je tedaj poskušal opozoriti Angleže
na svoje obveze s tem, da je predložil dvajset-
letni pakt z Anglijo, in sicer kot podaljšanje leta
1939 sklenjenega dogovora, s katerim je Anglija
jamčila za integriteto ozemlja bivše poljske re-
publike. Nikolajczik upa, da se Angleži temu
predlogu ne bodo uprli, če radi tega, da si ohrani-
jo svoj moralni prestiž. Toda Nikolajczik je
moral vedeti, da Angleži takega predloga ne mo-
rejo usvojiti, dokler se poljski emigrantje niso
dogovorili s Kremlijo, ki zahteva sklenitev
pakta na bazi Beneševskega pakta. Ta baza pa
zahteva po drugi strani vpoštevande vseh sovjet-
skih želja. Poljski emigrantje se torej nahajajo
v največjih škripcih. Že prvi razgovori, ki sta
jih imela Nikolajczik in Eden, so bili brez uspeha.
Poljski emigrantje hočejo sedaj počakati, da jim
prinese dr. Beneš osebno povabilo za pristop k
Moskvi podpisaneu paktu, ker med Poljaki in
sovjetsko vlado ne obstojajo nikaki direktni di-
plomatski odnosi. Nikolajczik se namerava baje
šele nato odpeljati v Washington, ker upa, da bo
Roosevelt interveniral v Moskvi v smislu polj-
skih želja. Angleži so Poljake po starem receptu
pustili na cedilu.

Spodnještajerci

Izkažite se kakor vedno, tudi pri
hišni zbirki, ki bo v nedeljo, dne
9. jan. 1944 za Kriegs-Winter-
hilfswerk ter prispevajte po svojih
močeh!

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

PK-Kriegsbericht Stöpfgeschoff (Sch)

Winterkleid für den »Tiger«
In der winterlichen Landschaft des Ostens ist Tarnung mehr denn sonst oberstes Gesetz für jedes Fahrzeug. Die im mittleren Abschnitt eingesetzten »Tiger« werden, bevor sie in das Kampfgebiet vorstoßen, noch einmal von ihrer Schneedecke befreit und mit einer haltbaren Tarnung versehen.

POLITISCHER DROBIZ

□ Nova Albanija. Predsednik albanskega regentskega sveta Mehdi Frasheri je na Führer-ja naslovil poslanico, v kateri je ponovil izjavo albanske neodvisnosti in poročal o izvolitvi albanskega regentskega sveta, v katerega imenu se je hkrati zavežal za podporo in pomoč, ki jo je albanski narod bil deležen od strani Velike Nemčije ob umiku Italije iz Balkana.

□ O odstopu Viktor Emanuela. Tednik »Libera Italia«, ki izhaja v zasedenem delu Južne Italije, je v nekem svojem članku ostro napadel kralja Viktor Emanuela Kralj namreč pričakuje, tako piše imenovani list, zavzetje Rima, Firenze, Milana in Turina, ker upa, da bo na severu svoje izdane domovine deležen simpatij in podpore ljudstva, ki je na jugu ni našel. Vsi ti upi so pa brezizgledni. Niti kralj, niti njegovi pomočniki, tako zaključuje pod Anglosasi izhajajoči list, nimajo v Italiji več kaj pričakovati. Na razpolago je samo eno: kapitulacija Viktor Emanuela.

PK-Kriegsbericht Klintzsch (Sch)

Das zehamillionste Brot
Eine im Osten stehende Bäckerei-Kompanie hat im Laufe des Krieges zehn Millionen Brote hergestellt. Der Backmeister der Kompanie überbringt das Jubiläumsbrot persönlich einer besonders bewährten Geschützbedienung.

PK-Kriegsbericht Schlickum (Atl — Sch)

Der Inspektor der bulgarischen Artillerie
beobachtet ein Scharfschießen der deutschen Küstenartillerie im Südostrum.

PK-Kriegsbericht Müller (Sch)

Abwehrbereite Kanalküste

Die gewaltigen Befestigungen der Kanalküste und des Atlantikwalls befinden sich in höchster Abwehrbereitschaft. — Unser Bild zeigt eine geschickt eingebaute Geschützstellung.

□ Churchill in Roosevelt sta neznega zdravja. Po poročilih iz Londona in Washingtona sta okrog novega leta bila Churchill in Roosevelt bolj neznega kakor krepkega zdravja. Churchill je, kakor znano, prestal enostransko vnetje pljuč in se je radi okrevanja moral podati v neznani kraj, kjer bo imel več sonca, medtem, ko je Roosevelt lahko zbolel na hripi v glavi, ne da bi se mu pri tem bila dvignila temperatura.

□ Novoletna poslanica turškega predsednika vlade, Ministrski predsednik Saradzoglu je v svoji novoletni poslanici izjavil, da bo prineslo leto 1944 vsem narodom prav težke dogodke. Turčiji so razen male prehranjevalne krize prinesle doslej še vse vojne katastrofe. Turčija bo tudi v novem letu nadaljevala doslej uveljavljeno politiko.

□ Srditi boji med italijanskimi patrijoti in anglosaskimi zasedbenimi četami. Delovanje patriotov Sicilije, ki stojijo pod vodstvom bivših italijanskih oficirjev in vojni ujetnikov, vrnenih iz Afrike, zavzema vedno večji obseg. Kakor se je ravnokar izvedelo, je na predvečer božičnega praznika neki oddelek napadel velik ameriški transport v bližini Palermo ter se zapletel z ameriškimi stražami v boje, v katerih so Amerikanci izgubili 70 mož.

Ohne Theorie keine Praxis

An Hand von Modellen erklärt der Staffelführer aus seiner langen Erfahrung heraus jungen Jagdfliegern, die vor dem Fronteinsatz stehen, die verschiedenen Angriffsmethoden auf feindliche Flugzeuge.

PK-Kriegsbericht Ahrens (Sch)

Melder haben es immer eilig
In rasender Fahrt überholt hier auf einer Straße im Osten ein Kradmelder ein zum Einsatz vorrollendes Sturmgeschütz.

Für die Kradschützen gibt es in den Bergen Bosniens häufig außergewöhnliche Schwierigkeiten zu überwinden, vor allem, wenn Schlamm und Schnee zwischen den Kotflügeln und Rädern sitzt oder wenn es steile Gebirgshänge hinabgeht.

Gewaltige Netzsperrung sichert Ostsee vor Sowjet U-Booten

Von Kriegsbericht Joachim Menzel.

Wenn man heute geneigt ist, den kriegerischen Ereignissen im Finnischen Meerbusen nur wenig Beachtung zu schenken, so darf das nicht darüber hinwegtäuschen, daß hier unter schwersten Bedingungen und in rastlosem Einsatz von der deutschen Kriegsmarine eine Gefahr beseitigt wurde, die nicht geringer anzuschlagen ist, als die des sowjetischen Versuches, Europa 1941 mit einem gewaltigen Kriegsschiff nach Lande zu überfallen. Die Beherrschung der Ostsee hätte zusammen mit den Operationsmöglichkeiten im Mittelmeer den Bolschewisten die Handhabe geboten, Europa in einem gewaltigen Zangenriff von Norden und Süden her zu umfassen und zu Boden zu werfen.

PK Die empfindlichen Verluste, die der sowjetischen U-Bootflotte bereits in den ersten Kriegsmomenten von uns zugefügt wurden, konnten sie

trotz der inzwischen zu ihren Ungunsten veränderten Kriegslage nicht daran hindern, 1942 abermals den Vorstoß in die Ostsee zu wagen und zu versuchen, den Schiffsverkehr so weit nur irgend möglich zu stören, wenn nicht zum Erliegen zu bringen. Die Schiffsversenkungen waren indessen nur geringfügig und die Tonnageverluste unbedeutend. Die Bedrohung der Schiffsfahrwege aber hat zunächst dem Handelsverkehr zweifelsohne geschadet.

Alle Möglichkeiten bis zum letzten ausgeschöpft.

Es mußte also das Ziel der deutschen Seekriegsführung sein, die sowjetischen Unterwasserstreitkräfte vom Zugang zur Ostsee abzuschneiden, und diese Aufgabe konnte in dem Augenblick mit wachsendem Erfolg in Angriff genommen werden, als den Sowjets außerhalb der Kronstädter Bucht keine Stützpunkte mehr zur Verfügung standen. Die Länge des Meerbusens, seine verhältnismäßig geringe Tiefe und andere Umstände versprachen bei Durchführung geeigneter Maßnahmen einen hundertprozentigen Erfolg des Vorhabens. Der Großzügigkeit im Einsatz der Mittel waren allerdings insofern Grenzen gesetzt, als der Finnische Meerbusen bei dem Stand der Kriegsführung nicht als Hauptkriegsschauplatz gelten konnte. Der Führer der Minenverbände Ost. Konteradmiral

Böhmer, sein Al. Korvettenkapitän Forstmann, die Mitarbeiter im Stabe und in der Führung der Flottillen haben indessen in mühevoller Einsatz die ihnen zur Verfügung stehenden Möglichkeiten bis zum letzten ausgeschöpft und zu höchster Wirksamkeit entfaltet.

Um die Durchbruchsmöglichkeit sowjetischer U-Boote zunächst auf ein Minimum herabzudrücken, wurden im Sommer 1942 die Minensperren verstärkt und damit die Bewegungsfreiheit der Boote unter Wasser bedeutend eingeengt.

Die Länge des Schlauchs, den der Finnische Meerbusen bildet, gab durch scharfe Überwachung und besonders durch Aufklärung aus der Luft die Möglichkeit, die U-Jagd anzusetzen. Trotzdem haben die Sowjets 1942 noch Durchbruchversuche unternommen, was besonders aus ihren damaligen Verlusten hervorgeht. Bei vorsichtiger Einschätzung ihrer Zahl, sind die Gesamtverluste an sowjetischen U-Booten 1942 mit 17 Versenkungen und 11 schweren Beschädigungen keinesfalls zu hoch angegeben, da mit weiteren, nicht beobachteten Minentreffern zu rechnen ist.

Erfülltes Programm für 1943.

Zahl und Umfang der Minensperren waren 1942 indessen noch nicht auf den höchstmöglichen Stand gebracht worden, da man sich deutscher-

seits im Hinblick auf die zu erwartende eigene Schiffsahrt gewissen Beschränkungen in der Vermehrung auferlegte. Späterhin aber wurden die Sperren verstärkt, obwohl die Zeit schon zu weit fortgeschritten war, um damals bereits den gewünschten Höchststand zu erreichen.

Die alljährliche Vereisung des Meerbusens, die den gesamten Schiffsverkehr im Winter zum Erliegen bringt, hat dann der Kriegsmarine Gelegenheit geboten, ihre Maßnahmen für 1943 ohne Überstürzung einzuleiten und, diesmal Pläne zu verwirklichen, die einen uneingeschränkten Erfolg der U-Bootbekämpfung erwarten ließen.

Während die Sowjetmarine noch in der dicken Eisschicht der Kronstädter Bucht festlag, konnte ein deutscher Netzlegerverband im Außengebiet des Meerbusens bereits mit seinem Werk beginnen, eine bis auf den Meeresboden reichende Sperre von der baltischen bis zur finnischen Küste quer durch die Einfahrt zur Ostsee zu legen. Diese Netzsperrung sollte aber nur das letzte Hindernis sein, das unter besonders günstigen Umständen vorgedungenen Sowjetbooten den Ausgang in die Ostsee verstellen würde. Zur gleichen Zeit begann in unermüdlichem Einsatz der Flottillen die Verstärkung und Vermehrung der Minensperren.

Die Aufgaben der Marine-Fahr-Prähme.

Den Hauptbestand einer dieser Flottillen bilden die Marine-Artillerie-Prähme, die im vorgeschobenen Seegebiet nahe den Inseln Groß-Tüters und Hochland eingesetzt und dort in unaufhörlicher Gefechtsstätigkeit verwickelt war. Eine andere Gruppe der Flottille hat weitgehend den kleineren Nachschub- und Transportverkehr im Finnischen Meerbusen übernommen und nahezu allein die von uns zu einem wichtigen Eckpfeiler ausgebaut Insel Groß-Tüters mit Nachschub versorgt. Erst kürzlich konnte diese Gruppe die zehntausendste Transporttonne melden.

Die Marineartilleriefahrprähme haben in der ersten Hälfte 1943 den Hauptanteil an den Minenunternehmen getragen und in dieser Zeit viele tausend Minen geworfen, eine erstaunliche Leistung in Ansehung der Tatsache, daß die Fahrzeuge für einen Sonderzweck gebaut und eingerichtet waren und infolge ihrer bescheidenen Größe immer nur eine beschränkte Anzahl Minen übernehmen konnten.

Die Marineartilleriefahrprähme wurden unmittelbar für die U-Bootbekämpfung eingesetzt. Bauart, Bewaffnung, Geschwindigkeit und allgemeine Ausrüstung dieser Fahrzeuge können natürlich keinen Vergleich mit einem üblichen U-Jäger aus-

halten: sie konnten aber die Sowjets auf der langen und beschwerlichen Fahrt durch den Meerbusen am Auftauchen hindern und sie so durch Mangel an Strom, Frischluft und vor allem an Orientierungsmöglichkeiten zur vorzeitigen Umkehr zwingen.

Verstärkte Ausbrüche aus der Kronstädter Bucht.

Als außerordentlich förderlich erwies sich die Zusammenarbeit mit den Aufklärungsflugzeugen, denen die Aufgabe oblag, die Anwesenheit und den Standort von feindlichen U-Booten zu erkunden und unseren Booten bekanntzugeben.

Gerade im Mai, als die ersten Gruppen zum erstenmale ihre Positionen bezogen, fand ein großer Ausbruchversuch sowjetischer U-Boote aus der Kronstädter Bucht statt. Bereits im Seekanal vor Leningrad brach das Wagnis, in der hellen Sommernacht aufgetauchte Kronstadt zu erreichen, im Feuer unserer Marine-Artillerie zusammen.

Das erfreuliche Ergebnis, mit dem die U-Jagd der Flottille eingeleitet wurde, zeigt, wie richtig und gut vorbereitet dieses Unternehmen war und mit welchem Schneid und Können trotz mangelnder Erfahrung die Besatzungen ihre Aufgabe anpackten. Es war bestimmt kein leichtes Vorhaben, mit verhältnismäßig primitiven Mitteln die bedeu-

tend kampfkraftigeren U-Boote zu bedrängen und sogar zu vernichten. Oft genug auch standen die Gruppen draußen auf Position bei einem Seeangriff, dem die Boote kaum gewachsen waren, und es kam vor, daß sie bei zunehmendem Sturm eben noch mit Not eine schützende Bucht erreichten. Dazu kam die dauernde Bedrohung durch Fliegerangriffe und Schnellbootvorstöße, die von den Besatzungen neben der Zähigkeit im Verfolgen ihrer eigentlichen Aufgabe ein Höchstmaß an Geistesgegenwart und Mut verlangten.

Trotz allen entgegenstehenden Schwierigkeiten hat die Flottille seit Beginn ihres Einsatzes bis Ende September sechs U-Boote vernichtet, die ihr vom F. d. M.-Ost anerkannt wurden. Zwei weitere Versenkungen sind als wahrscheinlich anerkannt, während der Erfolg der übrigen Bekämpfungen nicht mit Sicherheit festzustellen war.

Die größte Sperre dieses Krieges.

Von der baltischen Küste bis hinüber nach Porikalla und weiter zum finnischen Festland windet sich eine doppelte Kette tanzender Seebojen, an denen ein starkmaschiges Stahlnetz auf den Meeresgrund herabhängt, wo es von mehreren Tausenden Tellerankern festgehalten wird. Diese gewaltige Netzsperrung, wohl die größte dieses Krieges, ist zu Beginn 1943 von der »Netzsperrflottille Mitte« in überraschend kurzer Zeit gelegt worden. Als das Außengebiet des Meerbusens langsam eisfrei wurde, mußte die Flottille mit Hochdruck die Arbeit draußen auf See in Angriff nehmen, um die Zeit zu nutzen, während deren die U-Boote der Sowjets noch in der vereisten Kronstädter Bucht festlagen. In einigen Wochen war das Werk beendet und den U-Booten auch die letzte Aussicht genommen, in die Ostsee vorstoßen zu können.

Die Männer der Minensuchflottille, die in ununterbrochenem Einsatz mit ihren Kriegsfischkuttern draußen an der Sperre auf Position stehen, sind gleichsam die Kämpfer und Posten, die diese Abwehrstellung besetzt halten. Bei Tag und Nacht patrouillieren sie in Sichtweite voneinander auf und ab, und wer nur einmal auf den kleinen Bewachern einen Seetörn bei schlechtem Wetter miterlebt hat, versteht, warum ein bekanntes Seemannswort bei der Flottille besonders gern im Munde geführt wird: »Junge, jetzt draußen auf See und kein Schiff unterm Steert!«

Die Minensuchflottille hat seit ihrem Erscheinen im Finnischen Meerbusen im April 1942 maßgeblich zur Beherrschung dieser Gewässer durch die deutsche Kriegsmarine beigetragen. Ihre erste Aufgabe bestand darin: die Schiffsfahrtswege von Deutschland zu den baltischen Häfen freizusuchen und anschließend andere Gebiete des Meerbusens durch Minenunternehmen gegen Einwirkungsmöglichkeiten der Sowjetmarine abzuriegeln.

Auf Rufweite von den Sowjets entfernt.

An dieser Stelle dürfen die mit seltener Kühnheit und bewunderungswürdigem Schneid durchgeführten Unternehmen einer Sondergruppe der Flottille nicht unerwähnt bleiben. Die Boote dieser Gruppe sind mehrmals in den Häfen einer vorgeschobenen, von den Sowjets besetzt gehaltenen Insel eingedrungen haben, nur auf Rufweite von bolschewistischen Bewachern entfernt, die Hafeneinfahrt unmittelbar unter den Geschützröhren der Landbatterien vermint, und endlich, Bord an Bord kämpfend, ein sowjetisches Kanonenboot mit gehaltenen Ladungen und durch Beschuß mit leichten Maschinengewehren versenkt.

Demgegenüber mußte der Einsatz der Boote als Sperrbewacher recht undankbar erscheinen, zumal nicht zu erwarten stand, daß bei größeren Durchbruchversuchen sowjetischer U-Boote das große Kesseltreiben im inneren Finnischen Meerbusen den hier draußen stationierten Einheiten eine große Beute überlassen würde. So standen die Bewacherguppen 1943 Tag für Tag auf Position, wo sie während des Seetörns in ihrer Bewegungsfreiheit auf wenige Seemeilen längs der Netzsperrung beschränkt waren. Die in ewiger Eintönigkeit vorbeiziehende Bojenschlange, die stereotype Wiederholung der Manöver und das selbst bei leichtem Seeang noch ausgiebige Schaukeln der gedungenen Boote hat zwar den Kommandanten manchen harten Fluch entlockt, konnte aber nie ihr Bewußtsein einschlafen, hier an der Riegelstellung des Zuganges zur Ostsee auf wichtigen Posten zu stehen und mit der unermüdbaren Beobachtung des Netzes über Wohl und Wehe des Ostseeverkehrs zu wachen.

GOSPODARSTVO

0 izvoru denarja

V 49. številki »Stajerskega Gospodarja« iz leta 1943, smo napisali razpravo s splošno sliko o denarju. Sedaj je pa H. Reinsch v nekem velikem nemškem dnevniku objavil na podlagi zgodovinskih virov pisan članek o izvoru denarja. Ker je vsebina zanimiva in poučna, prinašamo v nastopnem njegove glavne misli.

Kdo je pravzaprav iznašel denar, je danes težko reči. Znano je le, da so naši davni predniki pred denarjem poznali zlato, ki je ljudem služilo kot merilo vrednosti. Prvi denar ni bil kovancec iz zlata, ker so uporabljali manj vredne kovine za izdelovanje denarja in so ga prvotno smatrali kot nekakšno zamenjalno blago, ki se zamenja za blago in druge potrebščine. Tako n. pr. so imeli kovance iz bakra in železa, nadalje tanke aluminijaste ploščice in celo porcelan in papir sta služila za izdelovanje denarja.

Temu denarju, ki je po svoji kovinski vrednosti bil brez vrednosti, so šele državne oblasti določile višino vrednosti, ki je veljala v zamenjavi.

Vladajoči kralji so imeli moč in oblast, da so v komadih bakra, ki mu je bila predpisana velikost, vtisnili svoj pečat. Tak žig je bil navadno pečat vladarja in je predstavljal izkaz, da je vsak komad, ki je nosil tako oznako, bil del avtoritete vladarja in njegove oblasti. S takim izkazom v roki se je lahko zahtevalo od vsakega, ki je to oblast priznaval, storitve ali blago.

Rimljani so iz svojih rudnikov bakra v Apeninih na cenen način pridobivali baker. To je bil vzrok, da so ga najraje uporabljali za izdelovanje denarja.

V Lidiji, ki je bila država v Mali Aziji, so iz zlata izdelovali kovan denar že okrog leta 600 pred našim štetjem. Bile so to ploščice ovalne ali jajčaste oblike z enako tekočimi rižami, ki niso bile iz čistega zlata, temveč iz elektron ali jantaria. Lidijski kralj, ki ga zgodovina pozna pod imenom Krezus, je bil izredno bogat kralj. V njegovih zakladnicah so se nahajale velike količine zlata v prahu, ki so ga izdajali v zapečatenih mošnjah v gotovih težinah in je predstavljalo lahko spoznavajočo vrednost »Krezus« je razen tega okrog leta 550. pred našim štetjem koval tudi zlatnike. V tistem času je človeštvo tudi »skoval« se danes v vseh jezikih znan in uporabljen izraz, ki se ga poslužujejo, kadar mislijo zelo bogate ljudi, rekoč, da so »bogati kakor Krezus«.

Okrog leta 217. pred našim štetjem so tudi v Rimu imeli zlat denar. Kovnica zlatnikov se je nahajala na Kapitolu, to je na hribu v Rimu v bližini templja ali svetišča »Juno moneta«, to se pravi, »Juno, ki opominja«. Kakor slučaj o kralju Krezusu, tako se danes po tej najvišji rimski nebeski boginji Juno, širom sveta nazivajo denar z besedo »moneta«, v nemščini »Moneten«. Oznaka »moneta« ali »opomin«, bi pač res moral biti vedno nekakšen opomin, ker denar rad povzroča nesreče.

Rimljani so svojim zlatnikom določili in normalizirali vrednost. Kdor je tak zlatnik dobil, mu je zadostovalo, da zlata kovina ni bila pomešana s kakšno drugo kovino. To so ugotavljali potem tehtnice. Kovanje zlatnikov z žigi ali pečati, s katerimi je država odgovarjala in jamčila za točnost njihove vrednosti, je poznejšega datuma. Zlat denar, ki so ga kovali na Kapitolu v Rimu, je bil prvi zlat denar, ki so ga priznali vsi narodi v Evropi. Rimski vojskovodja in državnik Cezar je bil prvi diktator, ki je za denar, ki ga je izdajal, prevzel tudi osebno jamstvo glede vrednosti, kar se je izražalo z njegovo sliko, ki je bila na kovanjih. Cezar pa seveda ni nikdar smilil, da bi tisti kovani denar z vladarjevo glavo postal enkrat svetovne važnosti in veljavnosti. Rimsko cesarstvo je razen zlatnikov imelo tudi kovance iz srebra in bakra.

Die Versenkungserfolge 1943 im Finnischen Meerbusen.

In den beiden Jahren des Seekrieges im Finnischen Meerbusen hat die deutsche Kriegsmarine ihre Maßnahmen derart vervollkommen, daß heute kein U-Boot der Sowjets die Handelsschiffahrt in der Ostsee zu bedrohen oder zu lähmen vermag.

Wenn 1943 einen Gesamterfolg von neun versenkten, drei schwer beschädigten und weiteren drei mit Wahrscheinlichkeit vernichteten sowie

Zweize zahoda z vzhodom, od koder so prihajala kadila, začimbe, potrebščine za svetišča, bombaž, drago kamenje in svilu, so spravljale veliko zlata na vzhod. V takratnih dobah so ljudje shranjevali svoje zlatnike doma, zakopavali so jih celo v zemljo. In ker so tudi rudniki zlata ob ekah Donau v Evropi in Nil v Afriki, kmalu usahnili, se je pojavilo pomanjkanje zlata. Večina blaga, ki je prihajalo v Rim iz Kitajske in Perzije, se je na moralo plačevati v gotovini. To je bil vzrok, da se je zopet prešlo na vrednosti, ki so jih predstavljale stvari.

Rimski cesar Dioklecian je bil prisiljen predpisati najvišje cene in celo po grških in maloazijskih mestih so se nahajale tablice, ki so označevale najvišje dovoljene cene. Vsi ti denarni ukrepi in vsa prizadevanja po reformah denarništva, niso ničesar spremenila. Državna oblast je postajala namreč vedno slabotnejša in je ni hotel nikdo več priznavati kot zanesljivega garanta za vrednost kovancev. Juno je zastopnik opominjal.

Pozneje se je iz bizantinskega Carigrada pojavil kovanec, ki so mu pravili »solidus« in je še v srednjem veku imel veljavo. Že ime pove, da je šlo za nekaj trdnega, vzdržljivega, zanesljivega, zmernega ali solidnega. Pa tudi solidus ni premagal splošne nesigurnosti med narodi, ki se jih je takrat lotil strah pred Germani. Bil je to začetek nove sile, ki ni priznavala ne denarja in ne zlata in tudi nikakšnega spremembam podvrženega pojma o vrednosti najvišjega kovanja, temveč silila je na produktivno oblikovanje ter veliko bolj cenila delo kakor zlato. Tudi srednjeveška mesta niso bila zgrajena s pomočjo zlata ali denarja, temveč s kolonizacijskimi deli skupnosti. Simbol za to so bile gradnje skupnosti in gotске stolnice, ki so jih postavljali višje in lepše kakor hiše najbogatejših krogov ter višje kakor knežje palače. Končno je bila pridnost obrtništva v ospredju. V rimskem denarju, ki so ga prinašali na svojih vojnih pohodih s seboj rimski vojniki, germanski bojevniki niso več videli denarja in tudi nikakšne materialne vrednosti ne, temveč samo nekakšno častno okraske.

Sele pozneje, mnogo pozneje, se je zlata oprijela kri. Rumeno bliščeča kovina je zajela človeka in zavladala nad njegovo dušo, povzročala umore, tatvine in goljufije ter postala nekakšno prokletstvo za posedujoče. Pri tem so židje, ki so trgovali z narodi na severu, igrali precejšnjo vlogo. Te židovske vloge so se pa otresli samo tisti narodi, ki so odpravili zlato podlago svojih denarnih vrednosti.

GOSPODARSKI VESTI

× Nemčija dobavi Romuniji telefonski in brozjavni material. Tozajevna naročila je prevzela veletrgovka Siemens und Halske A. G. v Berlinu, in sicer gre za naročilo, ki bo znašalo 9.975.000 RM. Dobava se bo izvršila na podlagi nemško-romunskega dogovora o kreditih z dne 4. decembra 1940 in protokola od 17. januarja 1942.

× Nemčija kot oskrbovalec jugovzhoda z industrijskimi prielki. Nemčija ni samo glavni odjemalec agrarnih produktov, ki jih pridelujejo države na jugovzhodu Evrope, temveč hkrati največji dobavitelj industrijskih izdelkov svoje zmoglosti in v sestranske industrije Slovaška, Madžarska, Hrvaška, Rumunija, Srbija, Grčija, Bolgarija in Turčija in seveda tudi Albanija so že od nekdaj navezane na uvoz tovarniških produktov iz nemške industrije. Tako je nedavno Bolgarija za svoje potrebe naročila v Nemčiji za 300 milijonov levov medikamentov in obveznega materiala.

× Oljna industrija v Bolgariji. Bolgarska druga »Bulgarska Sahara«, ki poseduje v bližini Plevne tovarno sladkorja, je začela z gradnjo nove tovarne, ki bo izdelovala olja. V zamisel ima izdelovanje olja iz sončnic, poleg tega pa izdelava firmisa in drugih tehniških olj.

tischen U-Booten gebracht hat, so kommt darin zum Ausdruck, daß die Sowjets nach dem ersten ebenso großangelegten wie verlustreich gescheiterten Durchbruchversuch im Mai die Fühler sehr schnell wieder eingezogen haben und keine nennenswerten U-Bootunternehmen mehr zu starten wagten. Zusammen mit den Verlusten der Vorjahre, hat die in der Ostsee stationierende U-Bootwaffe der Sowjets einen Adelslaß hinnehmen müssen, der nach der Lahmlegung ihrer Überwasserstreitkräfte vor zwei Jahren nun auch ihre U-Boote zur Untätigkeit verdammt.

UMNI KMETOVALEC

Domače koline ali „lurež“ . . .

Takole naokrog Novega leta, par dni prej ali pozneje, srečujemo po naših vaseh vsako jutro ob prvem svitu možakarje, otovorjene s slamnatimi cekarjem, skozi katerega držaje je pretaknjena široka sekira, a toporišče nosijo moške čez rame, tako, da jim leži na sekro obešen cekar na hrbtu. Iz cekarja molli na eni strani cev, podobna malemu možnarju, na drugi strani pa kljuka nekega stroja.

Otroci, ki jih vsaka stvar najbolj zanima, tečejo za takim možkarjem tako dolgo, da jim izgine v to ali ono hišo, na to pa hitro raznesejo po vasi novico:

»Danes bodo pa pri K. klali Mesar je že prišel! In zares: pri K. se vali danes že na vsežgodaj dim iznad strehe, ženske pristavljajo velike lonce vode za krop na ognjišče, otroci na peči z vso vneto strgajo »špile« za klobase, a moške se krepčajo za mizo z domačo žganjico, da bodo lažje kos težkemu delu, ki jih čaka danes...»

Vendar, dragi čitatelji, ne mislimo Vam v današnjem razgovoru pripovedovati, kako nato moške lovijo prašiče po svinjaki, kako jih klavec »razdeva« in druge take podrobnosti. Nel kajti prepričani smo, da ste, ali da boste najeli takega klavca, ki se na svoj posel razume, ker vedeti moramo, da je za korist, ki jo imamo od domačega klanja, odvisna v veliki meri že od tega, da-li je klavec strokovnjak ali šušmar. Ne verjemimo torej, da je za klavca dober vsak, ki zna svinjo z več ali manj mučenjem pripraviti do pogina, in nato razrezati na različno velike kose!

Trdimo, da se dober mesar že po tem spozna, kako svinjo zakolje. In sicer imajo naprednejši mesarji v ta namen posebne pištole, ki omamijo žival, da se brez bolečin onesvesti in tako tudi moze pretresujoče cviljenje izostane.

Drugo, po čemer spoznamo dobrega klavca svinj je, da-li ume dati zaklano svinjo iz kože. Ponekod v naši deželi je že od nekdaj udomadena navada, da devajo zaklane svinje iz kože, ki jo nato oddajo v stroj. Spet v drugih okoliših pa je v navadi, da ostane koža pri slanini, tako, da vse skupaj prekadijo in s slanino vred tudi evinjsko kožo pojedjo. Čeprav je evinjska koža neprebavljiva in zaradi tega tudi brez vsake hranilne vrednosti, vendar za kmetovalca ni bilo prevelike škode, če se je držal stare navade.

Drugače pa je dandanes, ko so tudi kmečkim ljudem odmerjeni obroki masti in mesa. S tem, če kmet ne da prašiča iz kože, ima dvojno zgubo: prvič se mu zaračuna neprebavna koža kot čista svinjska mast, a po drugi strani je oškodovan za čevije, za katere bi sicer dobil nakaznico, ako bi svinjsko kožo odrl in oddal v strojenje. Zato ne moremo dovolj toplo priporočati našim kmečkim (in tudi vsem drugim!) gospodarjem, da zahtevajo od klavca, naj da vsaj večje, nad sto kilogramov težke svinje iz kože.

Povdarjamo pa, da je za to delo sposoben samo spreten in izurjen klavec, ki ima tudi nalašč za to delo prirejen nož. Spreten klavec s pripravnim orodjem izvrši drenje kože hitro in brez težav in tako, da niti ne poškoduje kože, in da tudi ne ostane slanina na njej. Klavec pa, ki temu delu ni vajen, se bo mučil z odiranjem ure in ure, in končno bo spravil s prašiča kožo, na kateri bo vsaj še pet kil masti, za v stroj pa bo neuporabna, ker bo vsa razrezana. Zato ponavljamo: Devanje svinj iz kože ali odiranje je zelo priporočati, vendar le v primeru, če imamo klavca, ki poseduje v ta namen potrebno spretnost in orodje. Ako ne, je bolje, da kolje po starem in pusti kožo pri slanini, kajti, tudi če jo odere, bo neuporabna!

Seveda moramo v primeru ako kože ne odremo in oddamo, zbrati in oddati vsaj ščetine, kar je itak zapovedano! (K odstranjevanju ščetin z zaklanih svinj pripominjamo: Dobro nadomestilo za kolofonijo, ki jo je zdaj težko dobiti, je suha in stolčena smrekova smola. Naberite jo pravočasno!)

Po čem še spoznamo dobrega klavca?

Po tem, da zna pobrati iz zaklane svinje kolikor mogoče vso mast. Svinja namreč nima masti samo pod kožo, kakor bi si mislil kdo, ki pozna od svinjske masti samo prekajeno slanino, marveč mast se nahaja po skoraj vseh delih telesa. In dober mesar bo vso to mast lepo skrbno obrezal, da jo gospodinja potem lahko raztoni in shrani. Včasih, ko za mast ni bilo tako težko, so

puščali na kosih mesa po cele plasti masti — dandanes to ni umestno!

In še po nečem ločimo dobre klavce od slabih: da namreč znajo delati okusne klobase in pa — da znajo napraviti od malega prašiča veliko klobas...

In to ni nekaj nemogočega: Saj je dandanes mogoče izdelovati umetna čreva za klobase, tako da jih moremo napraviti v poljubni količini. Odvisno je samo od klavca: da-li zna delati samo »krvavice« (Grütz-wurst) in »jetrnice« (Leberwurst), ali pa še cel ducat različnih drugih sort klobas.

Količina klobas je odvisna predvsem od količine dodatkov, ki jih uporabimo zraven mesa, oz. krvi, a kakovost predvsem od spretnega uporabljanja različnih dišav in začimb, ki dajejo klobasam okus in vonj.

Vemo, da je v teh časih težko tudi za dišave in začimbe in da nekaterih sploh ni dobiti. Namesto popra moramo dandanes uporabljati papriko ali pa umetno sestavljeno dišavo, ki jo dobimo v trgovinah. Nekateri trdijo, da paprika za v klobase ni dobra, ker je rdeča, in postanejo od nje klobase znotraj rdeče. Toda od paprike niso klobase nič bolj rdeče, kvečjemu jetrnice za spoznanje. Drugi spet so mnenja, da je paprika preostra. Morda, če vzamemo najbolj ostro sorto. Če pa uporabimo srednje sorte paprike, tudi ta ugovor ne drži. Pač pa je nekaj drugega res: paprika se nerada razmeša. Zato jo je najbolje pred uporabo razpustiti v vroči vodi, s katero potem škropimo meso za klobase.

Od dišav in začimb, ki so na vsakem kmečkem vrtu doma, omenjamo kot za pravilo klobas predvsem v poštev prihajajoče: majoran, česen, kumino, peteršilj, timijan, fižolovo listje, čebula itd. Vsak dober klavec ima svoje recepte, po katerih začinja klobase.

Kot dodatek za v klobase smo prej poznali samo riž. Dandanes pa, ko riža sploh ni dobiti, vemo, da je ophana ječmenova kaša ali »ješprej« prav tako dobra v klobasah, in da je zelo izvrstna v klobasah tudi ophana ajdova kaša. Prosenka kaša ugaja v klobasah le nekaterim.

Razen tega so v namenu, da pridobe več klobas, začeli pridavati h klobasam tudi goveje meso, posušene naribane žemlje, krompir itd. Kdor hoče poskusiti, mu podajamo v naslednjem nekoliko receptov:

a) Krompirjeve klobase. Zmešaj: 2,5 kg svinjskega zmletega mesa, 2,5 kg govejega mle-

tega mesa, 2 kg obrane svinjske masti, 2 kg kuhane in ohlajene stečkanega krompirja, 2 litra kuhanega neposnetega mleka, 30 dkq soli, 30 gramov popra in 40 gramov solitra. (Lahko vzamemo seveda tudi 4 kg svinjskega mesa, namesto 2 kg govejega in 2 kg svinjskega!) Kot rečeno, moramo vse nastete snovi (meso, mast in krompir) zmleti na mesnem mlinčku (Fleischhackmaschine) in sicer vzemimo kolikor mogoče malo luknjčasto ploščo. Nato vse te snovi dobro prenetemo in čreva trdno napolnimo. Te klobase lahko vise v dimu do dva meseca, dobre pa so že prej. Držijo se po celo leto.

b) Žemljeve jetrnice. Zmešaj: 5 kg mesa in jeter, ¾ kg žemlj, ¼ litra obrane juhe, ¼ kg čebule, 2 žlici majorana, 1 žlico timijana, 1 žlico popra, 15 dkq soli, dve žlici sladkorja. Žemlje je najbolje v obrani juhi razmočiti in enako kot meso in jeter zmleti na mlinčku za meso. Seveda moramo tudi vse začimbe prav na drobno zrezati. Napolnjene klobase moramo skuhati in nato obesiti v dim, nakar ostanejo ob pravilni shrambi celo po več let užitne. Mesto prekajevanja v dimu je mogoča tudi shranitev klobas v konzervnih dozah in steklenih posodah.

c) Žemljeve krvavice. Zmešaj: 5 kg mesa, ¾ kg žemlj, razmešanih v obarni juhi, 1 liter krvi, 15 dkq soli, 1 žlico popra, 1 žlico timijana, poldruge žlice majorana, 20 dkq čebule. Napolnjene klobase moramo skuhati. Lahko jih uživamo takoj, ali pa tudi prekajemo. Zelo dolgo pa se ne držijo.

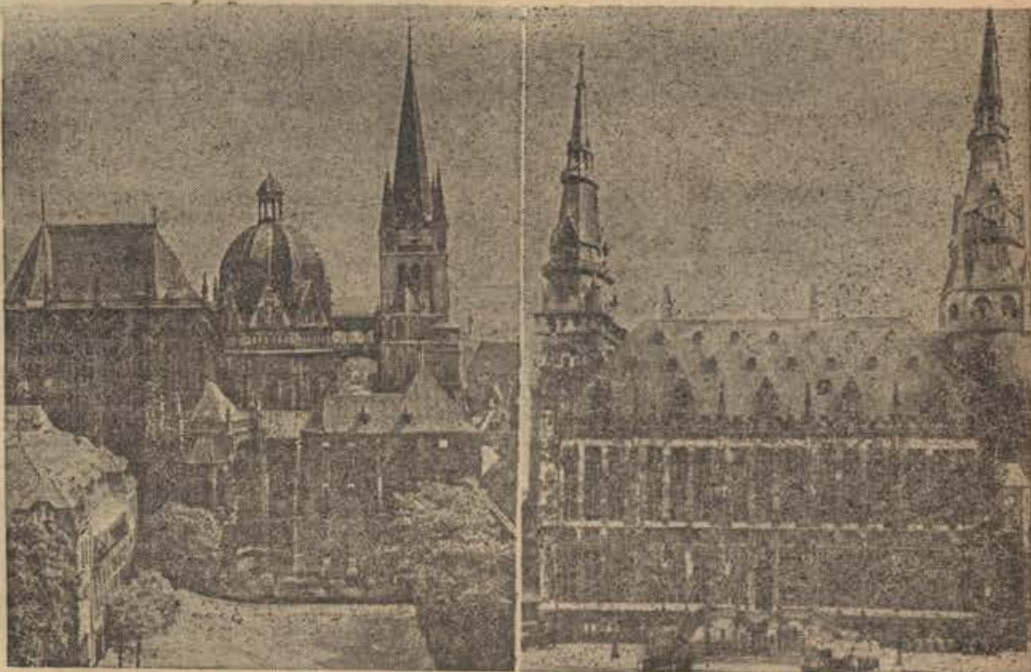
Te recepte smo navedli, da omogočimo našim ljudem napraviti čimveč klobas, a pri tem porabiti čimmanj masti in mesa.

Kar se masti tiče, pa je najbolje, da vso, torej tudi slanino, zmeljemo na stroju za meso ter nato razpustimo in shranimo, bodisi v steklenih ali lončenih posodah, bodisi v lesenih »dežah«. Mast je treba hreniti na hladnem in temnem mestu, zavarovano pred prahom in mišmi, podgami in mačkami.

Če pa shranjujemo nekaj slanine v kosih, je treba isto tri do štiri tedne razsoljevati in nato še dva do štiri tedne prekajevati v dimu.

Mesa pa naj bi prekajevali čim manj. Kajti prekajeno svinjsko meso je sicer okusno, vendar pa nima skoraj nobene hranilne vrednosti, ker je težko prebavljivo.

Zato je veliko bolj priporočljivo, sveže svinjsko meso takoj skuhati in konzervirati. Napačno je mišljenje, da se da meso konzervirati samo v posebnih kovinastih dozah, za katerih zapiranje je potreben poseben stroj. Dandanes ni dobiti niti teh strojev, enako težko pa je tudi nabaviti potrebno število kovinskih konzervnih doz. Zato opozarjamo, da je mogoče meso konzervirati tu-

Atlantik-Scherl-Autoflex

Terrorangriff auf die Aachener Kulturstätten
Wie im Wehrmachtbericht vom 24. Dezember 1943 bekanntgegeben wurde, bombardierten feindliche Terrorflieger planmäßig die ehrwürdigen deutschen Geschichts- und Kulturstätten in der Kaiserstadt Aachen. Der Dom und das Rathaus wurden schwer beschädigt, während der Krönungssaal vollkommen vernichtet ist. — Unser Bild zeigt links den Aachener Dom und rechts das Rathaus vor dem Angriff.

di v vsaki običajni stekleni posodi za konzerviranje!

Podrobna navodila za konzerviranje mesa se dobijo pri pristojnem Ernährungsamt-ul!

Prav tam je mogoče dobiti tudi navodilo in načrt, kako mora biti urejena dobra kmečka sušilnica za meso (Räucherammer).

Konzervirano meso ima pred posušenim oziroma prekajenim to prednost, da je bolj okusno in bolj prebavno, pa tudi — manj nevarno glede bolezni (trakulje!).

Kot že rečeno, moramo mesne kose, ki jih hočemo pozneje prekajati v dimu, najprej razsoliti. Kako se pri tem postopa, ve vsak kmečki gospodar. Opozoriti moramo le na kar mogoče veliko solnost, ki je potrebna pri tem delu. Razsolna posoda mora stati v hladnem prostoru, ki naj bi imel toplote 8—12 stop. Celzija. Za razsol 50 kg mesa (ali slanine) je potrebno povprečno 3 kg soli in 4—5 dkg solitra (ki ga dobimo v drogeriji!), kar vse zmešamo in z mešanico natiramo kose mesa oziroma slanine. Mali mesni koščki so dovolj presoljeni že v štirih do osmih dneh, za razsol velikih gnjati pa je potrebnih 4—6 tednov.

Ko vzamemo kose mesa ali slanine iz razsola, jih moramo pred obešanjem v dim popolnoma osušiti. V sušilnici za meso naj bi vladala stalno enakomerna toplota, to je 16—18 stop. Celzija. Treba je torej peč stalno po malem kuriti in topilo v sušilnici nadzorati. Prekajevanje v dimu traja različno dolgo, — po vrstah mesa. Tako n. pr. prekajemo jetrne klobase 2—3 dni, mesene klobase 1—2 tedna, slanino 2—4 tedne, gnjati 4—6 tednov.

Prekajeno meso in slanino moramo shranjevati v hladnih, temnih, suhih in zračnih prostorih. Poleti lahko hranimo take stvari tudi v sobnih pečeh, ki jih ne kurimo. Pa tudi v sušilnicah za meso jih lahko hranimo celo leto, ako so tako napravljene, da poleti lahko odpeljemo dim mimo njih naravnost v dimnik. Po nekdanjih starih »črni« kuhinjah so tudi visele klobase celo leto na palicah pod stropom — pa so bile le dobre!

Preden napravimo konec našim navodilom, moramo vendarle omeniti še prave »koline« ali »šurež«, to je pojedino po končanem delu na dan klanja prašiča. Včasih je bila navada, da so pol prašiča pojedli že kar pri »kolnahu«, na katere so povabili vso žlahto do tretjega rodu in vse sosedje naokoli. Dandaneš si bo nemara vsak premislil, preden povabi koga na kolino; kajti prašič mora nadomestiti mesne karte družini celo leto... Vendar pa je lepo, če se gospodinja spomni vsaj največjih revežev v okolici in jim podari manjvredne dele, ki pa so vendarle užitni, kot je to marsikje lepa navada. Tudi ni napačno, če se vedno družin domeni, da si medsebojno po-

MALE VESTI

* **Novoletna voščila med državnimi voditelji in šefi vlad.** Ob prehodu leta so mnogi državni poglavarji in šefi vlad Führerju brzojavnim potom sporočili svoja in svojih narodov novoletna voščila, katere je Führer na isti način ponovil. V Berlinu pri vlad Reich-a akreditirani inozemski diplomatski zastopniki so se Führerju v svojem lastnem kakor tudi v imenu svojih državnih poglavarjev, šefov vlad in narodov, vpisali v knjigo za obiske, ki je v to svrhu bila na razpolago v Führerjevi pisarni. Iste brzojavne čestitke je menjal naš zunanji minister z državniški dežel, ki so zavezniški Velike Nemčije.

* **Spodnještajerci so že od nekdaj hrabri vojaški narod.** To nepopitno dejstvo lahko v vsaki izdaji »Stajerskega Gospodarja« dokazemo s poročili o odlikovanju naših vojakov v sedanji vojni. Zgodovina vojn nekdanje obdobje monarhije nam izraža časa Napoleonovih vojn, pozneje iz vojn, ki jih je vodil maršal Radetzky, prav posebno pa iz svetovne vojne, pripoveduje o izrednih junastvih, ki so jih pokazali vojaki iz Spodnje Stajerske V svetovni vojni pokazana junastva nekdanjega 47. in 87. pešpolka, 26. strelskega in 5. dragonskega polka, 3. pionirskega bataljona, 3. saperskega bataljona in 4. prostovoljnega strelskega bataljona Marburg IV, so pisana z zlatimi črkami v zgodovini Spodnje Stajerske in se res ni čuditi, da se današnji vojaki kot potomci starih izkušenih junakov in najodličnejših bojevnikov vedno in povsod postavijo. Tako so bili ravno kar odlikovani za hrabrost z odlikovanjem Eisernes Kreuz II. Kl. nižje navedeni Spodnještajerci: Soldat Anton Onitsch iz Lapriach-a v Ortsgruppe Pölsbach. — Reiter Titus Hauptmann iz Marburg-a. — Grenadier August Obornik iz Ortsgruppe Hohenstein in Grenadier Josef Goriup iz Ortsgruppe Hartenstein.

* **Odlikovanje Spodnještajercev.** Za hrabro vedenje pred sovražnikom na fronti je bil odlikovan Hauptmann Herbert König nosilec odlikovanja Eisernes Kreuz II. Klasse z odlikovanjem Eisernes Kreuz I. Klasse. Ta junaški oficir je doma iz Altag-a v Kreis-u Rann. Isto odlikovanje je dobil Obergefreiter Anton Oberer iz Mureck-a. Oberer je bil v Mureck-u SA-Oberscharführer ter je leta 1932 istotam aktivno deloval na ustanovitvi organizacije Hitler-Jugend. Ta junak je hkrati nosilec odlikovanja Eisernes Kreuz II. Klasse, nadalje »Ostmark-Erinnerungsmedaille Oktober 1938« ter še raznih drugih. — Eisernes Kreuz II. Klasse za hrabrost v bojih na fronti so dobili nižje imeno-

vani: Soldat Alois Srnko iz Lorenzen-a am Bachern, Soldaten Stefan Wuck, Franz Premsl, Gottfried Ruß, Michael Auda, Ernst Stradner vsi iz Nikolai-ja am Draufelde. Nadalje Panzergrenadier Franz Zose iz Riegel-a pri Altag-u v Kreis-u Rann in Wehrmann Franz Gertschmann tudi iz Altag-a za hrabrost v bojih zoper tolpe. — Kriegsverdienstkreuz II. Klasse mit Schwertern je dobil za hrabro vpostavo pri bombardiranju nekakega nemškega mesta po anglo-ameriških letalih Soldat Hubert Achai iz Lorenzen-a am Bachern.

* **Pozdravi naših vojakov.** Svojce, prijatelje in znanke pozdravljajo Franz Komar iz Eichtal-a, Johann Rantuscha iz Polstrau-a, Franz Graber iz Pettau-a in Johanna Dreisinger iz Roßbach-a, ki služijo kot vojaki Führerju in domovini.

* **Pozdravi naših preselencev.** Naš spodnještajerski rojak, preseljenec iz Kreis-a Rann, gospod Anton Kowatschitsch, ki živi z nekaterimi svojimi sonarodnjaki v preseljeniškem taborišču Neumittelwalde, Lager 145, v Kreis-u Wartenberg, v pokrajini Schlesien, nam je naknadno poslal novoletne pozdrave v imenu vseh svojih tamkaj živčih rojakov. V svojem pismu je omenil, da veljajo ti pozdravi vsem preselencem iz Kreis-a Rann, ki živijo v starem delu Reich-a itd. in da jim želi v že tekočem letu 1944 izpolnitev vseh njihov želja ter srečo in zadovoljstvo. Pri tem seveda ni pozabil tistih preselencev, ki jih je leto 1943 položilo v hladne grobove daleč tam zunaj od rodnega kraja, zadovoljno novo leto pa želi tudi vsem Spodnještajercem v ožji domovini in širši Evropi, ki so bralci »Stajerskega Gospodarja«.

* **Letna bilanca ljudskega gibanja v Marburg-u.** (Stevilke v oklepaju se nanašajo na leto 1942.) Skozi celo leto 1943 je bilo Standesamt-u v Marburg-u prijavljenih: 2243 rojstev (2286), od teh 1164 dečkov (1133) in 1079 deklic (1153); 1266 smrtnih slučajev (1242) od teh 708 moških (670) in 558 žensk (572). Vseh na Standesamt-u sklenjenih porok je bilo 866, v letu 1942 jih je bilo več, namreč 1125. — Zanimivo je, da je bilo tudi pretečeno leto rojenih več dečkov ko deklic.

* **Ljudsko gibanje v Marburg-u.** V drugi polovici meseca decembra je bilo Standesamt-u prijavljenih: 102 rojstev (zadnjič 104), od teh 59 dečkov (zadnjič 57) in 43 deklic (zadnjič 47); dalje: 58 smrtnih slučajev (zadnjič 47), od teh 29 moških (zadnjič 21) in 29 žensk (zadnjič 26). Na Standesamt-u sklenjenih porok je bilo 45 (napram zadnjič 19) — torej se je za božič pričakovani rekord silajno obnesel.

* **Rdeči križ ob novem letu.** Mednarodni odbor Rdečega križa, ki ima svoj sedež v Ženevi v Švici, je izdal novoletni proglas sledeče vsebine: »V tre-

razdelijo čas kolon, in drug drugemu postrežejo s svežimi klobasami. Tako se lahko pri vseh družinah take »kolinske« zveze teden za tednom

ponavljajo in, kar je tudi važno, vsakdo lahko presodi, kateri klavec dela najboljše klobase... In tega bomo drugo leto prosili za k nam!

Dr. F. J. Lukas:

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

53. Stunde.

Von Fischen und vom Fischfang.

- Die Fische gehören zur untersten Klasse der Wirbeltiere und haben ein Blut, das sich der jeweiligen Wassertemperatur angleicht.
- Man unterscheidet Seefische und Süßwasserfische.
- Die wichtigsten Süßwasserfische sind: das Aitel, die Äsche, die Forelle, der Saibling, der Hecht, der Huchen, der Lachs, der Aal, der Karpfen, die Schleie, der Waller (Wels) und der Barsch.
- Die Fische laichen je nach ihrer Art im Winter, Frühjahr oder Sommer.
- Die Zahl der Eier eines Mutterfisches beträgt bei einer Forelle 3000 bis 6000, bei einem Karpfen 200.000 bis 700.000.
- Die Forelle bevorzugt raschfließende, klare und kalte Gewässer.
- Sie kommt sowohl im Tiefland wie in Höhen bis 2500 m in ganz Europa vor.
- Sie ist außerordentlich fräßig und nährt sich von Würmern, Schnecken, Fliegen und kleineren Fischen.
- Sie wird im 1. Jahre 6 bis 8 cm lang, im 2. Jahre schon 15 bis 18 cm.
- In größeren Flüssen kann die Forelle ein Gewicht von 6 bis 8 kg erreichen.
- Ihr Fleisch ist außerordentlich schmackhaft und wird daher sehr geschätzt.

- Seine Güte wechselt allerdings sehr mit dem Wasser.
- Je kälter und raschfließender das Wasser, um so besser und fester ist das Fleisch der Forelle.
- Für den Sportfischer ist die Forelle ein Fisch erster Ordnung, den er mit der Angel fängt.
- Als Köder werden je nachdem Heuschrecken, Würmer, kleine Fischchen oder Fliegen benutzt.
- Ein sehr beliebter Sportfisch ist auch die Äsche, deren Fleisch vielfach dem der Forelle vorgezogen wird.
- Der Hecht ist ein ausgesprochener Raubfisch, der sich nur von lebenden Tieren nährt.
- Der Huchen ist der größte Lachsfisch, der bis zu 50 kg schwer wird und eine Länge von nahezu 2 m erreichen kann.
- Der größte Süßwasserfisch ist der Waller, der eine Länge von 3 m und ein Gewicht von 250 kg erreichen kann.
- Der Aal ist ein schlangenförmig gestalteter Fisch, der nicht als ausgesprochener Süßwasserfisch bezeichnet werden kann.
- Die Fischwasser sind entweder öffentlicher Besitz (Gemeinde, Gau, Staat) oder Privatbesitz.
- Wer fischen gehen will, muß einen Erlaubnis erheben haben, sonst wird er bestraft.

23. Wer Näheres über das Fischen wissen will, lese das Buch: »Fischfang im Binnenwasser«, das im Verlag Erich Spandel erschienen ist.

Wörter.

- Aal (m) — jegulja
Aitel (s) — klen, klin
angleichen (sich) — prilagoditi (se)
Äsche (w) — lipan
Barsch (m) — ostriž
Besitz (m) — posest, posestvo
bevorzugen — prednost dajati
Binnenwasser (s) — suhozemna voda
Erlaubnischein (m) — dopustnica
fräßig — požrešen
Hecht (m) — ščuka; Hechtbarsch — smoj
Huchen (m) — sulec
jeweilig — vsakokrat
Karpfen (m) — karp
Lachs (m) — losos
laichen — drstili se
Saibling (m) — zlatovščica
Schleie (w) — linjak; ruska (riba)
Waller (m) — som
wechseln — menjavati; spreminjati
Wirbeltier (s) — vretenčar
Wurm (m) — črv, glista
- Redewendungen:
erster Ordnung — prvovrsten
ein ausgesprochener Raubfisch — prava riba-toparica
ein schlangenförmig gestalteter Fisch — kačasta ali vijugasta riba

Ein modernes Haus.

1. Wem gehört dieses schöne Haus?
2. Es gehört der Stadtgemeinde.

nutku, ko začena novo leto, misli mednarodni odbor Rdečega križa s svojimi 3000 sotrudniki v Ženevi v vsej Švici ter z vsemi odposlanci širom sveta, v prav posebni in ljubeznivi skrbi na vse vojne ujetnike in civilne internirance vseh narodov ter njihovih svojcev. Odbor Rdečega križa izraža vsem svoja iskrena sočutja k usodi ter jim pošilja svoja srčna voščila za leto 1944. Ženevska institucija, zvesta idealom Rdečega križa v bodočnosti in preteklosti, bo nadaljevala in vpostavlja vse svoje sile za miljenje nadlog, ki jih povzroča vojna.

* Spodnještajerski zakonski par z enajstim otroki. Zakonca Kaspar in Anna Karnitschnik, kmetovalca v Lorenzen-u am Bachern, sta dobila enajstega otroka. Od otrok živi pet fantov in pet deklet. Karnitschnik, ki je dober kmetovalec, je tudi Blockführer organizacije Steirischer Heimatbund ter Forstwart in Helfer Bauernführer-ja.

* Kaj prinaša 58. dodelilna perijoda? Količine, ki so veljale v 57., veljajo tudi v 58. dodelilni perijodi, trajajoči od 10. januarja do 6. februarja 1944. Sprememba je samo v tem, da se tokrat izdajo hranila za vseh 600 gramov v žitnih hranilih, ker odpade dodelitev krompirjevih izdelkov. Izravnavna za odpadajoče izdelke iz krompirja je podana v živilih iz žita. Količina testenin ostane nespremenjena.

* Nove odredbe. Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark Nr. 37 z dne 30. decembra 1943 prinaša 4 razglase, in sicer: 1. Določbo o skrajšanju delovnega časa za žene. 2. Razglas o uporabi uredbe o poenostavitveni obrtnih davkov. 3. Določbo o neplačevanju praznikov pri neopravičenem izostajanju od dela. 4. Sprememba cen za pridelovanje drv-cepanic.

* Uveljavljeno novo orožje. Pod imenom »Hornisse« ima naša artilerija neko novo strelno napravo takozvane PAK-konstrukcije, ki se je pri vojaki na vzhodni fronti čisto v kratkem času priljubila. Časopis »Deutsche Wehrtrage«, ki prinaša prva poročila o tem novem orožju, ga imenuje »krono PAK-konstrukcije«. Gre za 8,8 cm Pak s samovozno lafeto s tako brzino, da mu tudi pri streljanju na mimo vozeče oklopne ni treba mnogo premikov in priprav. Sovjetski oklopniki T 34 in KW 1 ne vzdržijo udarca njegovih granat. Neki oddelek nemških oklopnih lovcev je s »Hornissen« v dveh mesecih sestrelil 200 sovjetskih oklopnikov.

* Učni tečaj vrtnarskih mojstrov v Marburg-u. Landesbauernschaft Steiermark je v tej vojni izvedla pripravni učni tečaj za vrtnarske mojstre. Prva dva učna tečaja so priredili v Martinshof-u pri Graz-u, tretji, ki je trajal od 1. do 15. decembra 1943, se je pa vršil v znani vinarski in sadjarski šoli v Marburg-u. Cilj tečaja je bil, da bi se obiskovalcem omogočilo in olajšalo polaganje izkušnje za vrtnarske mojstre.

* Čevlje za oddane svinjske kože. Delavski čevlji iz svinjskega usnja so zelo trpežni. Podoželsko ljudstvo, v kolikor je samooskrbovano in ima dovoljenje za domače klanje svinj, ima možnost, da potom oddaje svinjskih kož izboljša stanje svojega obuvala. Za izdelovanje usnja se pri svinjski koži uporablja samo najbolj jedrnat in krepko kožo, takozvani krupon. Zato se mora svinje po klanju pariti samo s toplo vodo, kožo se mora dreti samo previdno in pazljivo, da se ne prereže. To naj storijo samo spretni mesarji. Za par moških delovnih čevljev se potrebuje povprečno 12,5 kg sveže kože, kar odgovarja 2,5 kg usnja (20 %), medtem ko zadostuje za ženske in otroške čevlje manjša količina kože. Dodelitev se vrši samo za potrošnjo v okviru družine, ne da bi se kontroliralo, če družina res tudi potrebuje čevlje, to je, ne da bi se vodilo računa na nakup čevljev potom izdanih Bezugschein-ov.

* Nemška pošta je poenostavila obračune plač svojih uslužbencev, in sicer z uvedbo mesečnih plač brez ozira na število dni, ki jih šteje mesec. Na svoje mesečne plače lahko dobijo delavci pošte štirinajstevne predjume. Doslej se je že 80 % vseh delavcev izjavilo za enkratno mesečno izplačilo plač brez predjumov.

* Skrb za inozemske delavce v Nemčiji. Od kar traja vojna, je dotok inozemskih delavcev v Nemčijo v stalnem porastu. Da bi se istim v vsakem pogledu vsestransko ugodilo, so širom Reich-a uredili 46 velikih prehodnih taborišč, ki stojijo pod kontrolo. Oskrbovanje taborišč je v rokah organizacije Deutsche Arbeitsfront, ki je omogočila, da imajo v prehodnih taboriščih se nahajajoči inozemski delavci na razpolago vse, kar jim je potrebno. Akoravno so stanovanja v barakah, so ista čista in okusno urejena, v mnogih primerih razpolagajo celo z lastnimi radio-sprejemnicami, z gledališkim odrom itd. Pri vsem tem se pa gleda tudi na kuhinje, ki so po možnosti prilagode okusu naroda, ki mu inozemski delavci pripadajo.

* Smrna kazen za zločin zoper pravnost. Sedemindesetletni Josef Prutz je izvršil več zločinov zoper pravnost in sicer kot zobotehnik, izkoriščajoč pri tem svoje poklicno udejstvovanje. Izredno sodišče v Innsbruck-u ga je radi tega kot nevarnega zločinca iz navade in nesramnega zločinca zoper pravnost obsodilo na smrt, ker je svoja hudodelstva izvrševal izkoriščajoč pri tem težave, ki jih je povzročila vojna.

* Mesto Wien ima novega župana. Reichsführer-ff in Reichsminister Heinrich Himmler je na predlog Reichsstatthalter-ja v Wien-u, Reichsleiter-ja Baldur von Schirach-a, imenoval diplom-inženerja Hans Blaschke-ja za komisaričnega župana mesta Wien.

* Težka ječa za žene, ki ne poznajo svojega dostojanstva. V Millstatt-u je izredno sodišče Land-kreis-a Klagenfurt razpravljalo v zadevi treh sam-

skih in treh omoženih žensk, ki so se pečale z voj-nimi ujetniki, z njimi popivale ter sprejemale od njih darila. Izredno sodišče Klagenfurt je obsodilo zakonsko Mario Stiegler na 5, zakonsko Amalia Dabernig na 3, samsko Friederiko Schwaighofer iz Wien-a na 2, samsko Erno Petelin iz Waiern-a na eno in pol ter samsko Mari Schest iz Aflinga na eno leto težke ječe. Zakonska Gabriele Ochsele je dobila deset mesecev ječe.

* Nezgode in grozovitosti ne spadajo v vojno poštna pisma. Vojna pošta je v vojni prav za prav edina vez, ki drži vojaka v stiku s svojimi najdražjimi v domovini. Naravno je, da je vojak, ki se nahaja na fronti, stalno v skrbeh, kako je z njegovimi svojci v daljnji domovini. Nekaj čisto razumljivega je, da mu svojci lahko sporočijo vse novosti, ki ga zanimajo. Pri tem pa taka pisma ne smejo iti predaleč. Skrbi in nadioga, ki jih doma lahko opravijo in rešijo svojci, je bolje če jih vojakom ne pišemo na fronto. Vojak ima tam dovolj svojih skrbi in nadlog ter mora imeti vse svoje moči na razpolago za svojo vojno službo. Zato je v interesu vojaka na fronti, v interesu domovine in tudi v interesu svojcev v domovini, da svojih dragih na frontah ne vznemirjajo z malenkostmi, ki se doma prebrodijo, ne da bi pri tem kdo mnogo trpel. Pisma, ki povzročajo vznemirljivo razpoloženje vojakov na frontah, so že mnogim povzročila škodo, ki se je nikdar ni dala popraviti. Događke neprijetnega značaja, ki se morajo doživljati doma, je najbolje pisati v previdni obliki, in to šele tedi, ko so domači zadevo že nekoliko prespali ter bolj objektivno presodili kaj in koliko je s to ali ono zadevo sploh treba na bojišču stoječe moze vznemirjati. Nasprotno so pa vesti iz domovine optimističnega in razveseljivega značaja vedno nekaj veselja ter cenjena in pozdravljena, kakor vojno poštni paketi z milimi darili.

* Eksploziv ne spada v roke negoraste mladine. Petnajstletni posestnik sin Johann Serpke iz Ulmbrück-a, Gemeinde Georndenberg, je našel eksplozivno patrono, ki mu je eksplodirala v roki. To mu je povzročilo hude rane na levi roki.

* Japonski letalski napadi na polotoku Huonu. Minulo nedeljo je japonsko letalstvo izvedlo s 50 bombniki, ki so jih spremljala lovka letala, uspešen napad na sovražne čete, ki so se izkrcale pri Rtu Gumbi na severnem delu polotoka Huon. Pri tem so trčila na štiri ali pet sovražnih transportnih ladij in na izkrcane čete ter poškodovale en transportnik, izkrcanim četam pa povzročila težke izgube.

* Uspešne operacije Japoncev pri Rtu Gloucester. V bližini Rta Gloucester v Novi Britaniji so v ponedeljek zvečer Japonci v naskoku zavzeli eno hribovsko postojanko ter nadaljujejo sedaj od tam svojo ofenzivo proti mostiču, ki si ga je sovražnik utrdil pri Natamo. Prva četa sovražnih postojank je že zrinjena proti morški obali.

Wörter.

3. Die Fassade ist ganz einfach, die Fenster sind sehr groß, einige davon sind dreiteilig.
4. Die Wohnungen sind geräumig, luftig und sonnig.
5. Die Stiegen sind bequem und breit.
6. Da das Haus 5 Stockwerke hat, ist auch ein Aufzug vorhanden.
7. Obwohl die Wohnungen mit allem Komfort ausgestattet sind, ist die Miete nicht teuer.
8. Jede Wohnung hat einen breiten Vorraum, hier ist die Kleiderablage und der Schirmständer.
9. Vom Vorzimmer führt eine Türe in die Küche.
10. Die Küche ist sehr freundlich und mit weißen Möbeln ausgestattet.
11. Sie hat einen Herd für Kohlen und Holz und außerdem einen Gasherd.
12. Eine elektrische Kochplatte ist auch vorhanden.
13. Die Abwasche ist emailliert, sie ist zweiteilig. In dem einen Becken wird das Geschirr mit heißem Wasser abgewaschen, in dem anderen wird es gespült.
14. In der Lade des Küchentisches befindet sich das Besteck (Gabeln, Messer, Suppenlöffel, Kaffeelöffel usw.).
15. In der Küchenkreuz stehen verschiedene Gläser, Teller, Tassen, Schalen usw.
16. In den Laden und Fächern der Küchenkreuz werden die Blechdeckel, die die Schöpfer, die Schnellsieder, die Kasserollen usw. aufbewahrt.
17. An die Küche angeschlossen ist meist die Speise- oder Vorratskammer.

18. Hier befindet sich ein Eisschrank, wo leicht verderbliche Lebensmittel, wie Fleisch usw. frisch gehalten werden.
19. Vom Vorraum der Wohnung führt auch eine Türe in das Badezimmer.
20. Das Badezimmer soll immer blitzblank sauber gehalten werden, es soll wie ein Schmuckkästchen aussehen.
21. Bei den meisten Familien wird im Wohnzimmer gegessen.
22. Das Wohnzimmer ist besonders freundlich ausgestattet, das es zum ständigen Aufenthalt dient.
23. Hier steht auch das Rundfunkgerät und ein Klavier.
24. Das Kinderzimmer ist ganz in Weiß gehalten.
25. Hier stehen die Kinderbetten und der Kinderwagen und eine Gehschule.
26. Das Schlafzimmer hat einen Balkon, es ist besonders geräumig und luftig.
27. Außer den schon genannten Zimmern hat eine größere Wohnung noch ein Arbeitszimmer für den Vater.
28. Hier befindet sich der Schreibtisch, der Bücherkasten und eine sogenannte Klubgarnitur mit einem Rauchtischchen.
29. Auch die Hausgehilfin hat ihr eigenes freundliches Zimmer.
30. Ein modernes Haus in dem mehrere Parteien wohnen, hat auch meist einen großen Hof mit einem Abstellraum für die Räder.
31. Jeder Mieter hat meist auch seinen eigenen kleinen Garten, den er selbst betreut, ausstattet und pflegt.

- Abstellraum (m) — odlagalnica
 Abwasche (w) — umivalnica
 angeschlossen — priključen, pri, zraven
 aufbewahren — shraniti
 Aufenthaltsraum (m) — prostor za bivanje
 ausstellen — oblikovati, obrazovati, opremiti
 ausstatten — opremiti, okrasiti
 Becken (s) — kotlica, kotanja
 Besteck (s) — orodje (jedilno)
 betreten — streči, oskrbovati, negovati
 blitzblank — svetel, lepo osnažen
 Komfort (m) — ugodnost, udobnost
 dreiteilig — trodelan
 emaillieren — postekliti
 Fassade (w) — čelo (poslopja)
 Gehschule (w) — naprava, s katere pomočjo se otroci hoditi učijo; hodilnica
 Geschirr (s) — posoda
 Herd (m) — ognjišče, štedilnik
 Kleiderablage (w) — slačilnica
 Klubgarnitur (w) — klubska oprema
 Kochplatte (w) — kuhalna plošča
 Partei (Mietpartei) (w) — najemnik, stranka
 pflegen — oskrbovati, negovati
 Rundfunkgerät (s) — radijska priprava
 Schirmständer (m) — stojalo za dežnike
 Schmuckkästchen (s) — nakitnica, omarica za nakit
 Schnellsieder (m) — samovar
 Schöpfer (Schöpfelöffel) (m) — zajemalka
 sogenannte — takozvan
 ständig — stalen
 Vorraum (m) — predprostor
 Vorzimmer (s) — predsoba

* Japonci so uničili 470 sovražnih letal. Tako poroča cesarski glavni stan v svojem poročilu o uspehih za mesec december 1943. Stevilke se nanašajo na uspehe, ki so jih Japonci dosegli na frontah v Kitajski, Burmi, na Novi Gvineji itd.

* Amerikanci odvažajo stare zaklade. Kakor so Anglo-Amerikanci na Siciliji, tako so tudi v Južni Italiji začeli odvažati v svojo domovino starinske in zgodovinske vrednosti, ki jih v Italiji nikjer ne primanjkuje. Nedavno je odšel prvi transport najdenim, ki so jih nekoč izkopali iz pepela pod Vezuvom iz ostankov nekdanjega mesta Herculaneum. Pri tem gre za znamenitne starorimske pismenke. Ker je v Napulju izbruhnil legar, so ta transport odpremili v pristanišče Salerno, kjer so ga z ladjami odpremili v Zedinjene države.

* V Severni Afriki primanjkuje živil. Tako poroča Ofi iz Tangerja. Oblasti so razen tega prisiljene podvzeti ukrepe, ki omejujejo protirošnjo živil. Tako daleč so spravili Anglosasi deželo, ki je nekoč izvažala žito, sočivje, sadje in meso!

GOSPODARSKI DROBIZ

× Gospodarjenje z lesom na Finskem. Velike potrebe lesa v vojne svrhe so finsko lesno gospodarstvo prisilile, da je začelo z racionalnim gospodarjenjem posebno s plemenitimi vrstami lesa. To velja v prvi vrsti za brezov les, ki služi kot material za izdelovanje snežnih čevljev in pohištva. Izšel je odlok, ki prepoveduje vsako potrošnjo tega lesa za kake druge svrhe, ustavljen je pa tudi vsak izvoz istega.

× Nabiraini kredit za armado. Turški parlament je dobil od vlade predlog o uzakonitvi nabirainega kredita za armado, ki naj iznosi 130 milijonov turških funtov v obrambne svrhe. Turški list »Ulus« pripominja k temu, da ne gre za nikakšno novost, temveč za ponovitev neke procedure iz leta 1942.

× Zimski posevki v Besarabiji. V Besarabiji so glasom poročili iz Bukarešte obdelali vse njive, ki so po načrtu bile namenjene za zimske posevke. Po podatkih, ki jih je objavilo kmetijsko ravnanstvo imenovane pokrajine, so posejali s pšenico 500.000 z ržjo, ovsem in ječmenom pa 262.000 ha.

× Turčija je lani pridelala 60 milijonov kg tobaka. Turški minister za carino in monopole Urgüplü je v nekem razgovoru izjavil, da bo Nemčija zopet glavni kupec turškega tobaka, ki so ga v letu 1943 pridelali kakih 60 milijonov kilogramov. Pri tem se je izdelovanje cigaret dvignilo od 16 na 19 milijonov kilogramov: napram letu 1942.

Redewendungen.

das Geschirr spülen — posodo pomiti
etwas frisch halten — sveže ohraniti (nekaj)
etwas sauber halten — čisto imeti (kaj)
an die Küche angeschlossen — zraven kuhinje

Wiederholungsaufgaben.

1. Wandeln Sie das Zeitwort »sein« in der Gegenwart ab, indem Sie jedesmal eines der angeführten Hauptwörter mit dem unbestimmten Artikel, in der Mehrzahl ohne Artikel, hinzufügen. (Beispiel: Ich bin ein Soldat, du bist ein ...) Künstler, Feigling, Greis, Witwe, Fehler, Schuster, Bruder, Fremder.
2. Setzen Sie in folgenden Sätzen die richtige Form von »sein« ein.
Ich ... ein Arbeiter, du ... mein Freund, er ... ein Kärntner, wir ... Künstlerinnen, ihr ... Verwandte, sie ... Gärtner.
3. Setzen Sie das passende Fürwort ein ... bin Tischler, ... bist Schmied, ... ist Jäger, ... ist Kellnerin, ... ist ein Kind, ... sind Metallarbeiter, ... seid Schlosser, ... sind Rauchfangkehrer, ... sind Lehrerinnen.
4. Setzen Sie das Mittelwort der Vergangenheit ein.
Ich bin nach Hause (laufen), du bist über die Straße (rennen), er ist zur Schule (gehen), sie ist zu mir (kommen), wir sind drei Stunden (marschieren), ihr seid über den Zaun (springen), sie sind mit dem Zuge (fahren).
Der Flieger ist mit dem Flugzeug (fliegen), der Schwimmer ist an das Ufer (schwimmen), die Bergsteiger sind auf den Berg (steigen) der Junge ist auf den Baum (klettern), das Kind ist unter den Tisch (kriechen), der Betrunkene ist in den Kanal (fallen), die Soldaten sind um

□ Diplomatski zastopniki pri »osvobodilnem oboru« v Alžirju. V Alžir sta dospela novi britanski poslanik Duff Cooper ter podpolkovnik Fannier, novi kanadski zastopnik pri vladi, ki so jo postavili Aglosasi v zasedeni Severni Afriki.

□ Novosti iz Črne gore. Nemške vojaške oblasti v Črni gori so oživilorile narodni generalni svet, sestoječ iz osem članov, ki imajo pooblastila in polnomočja kakor jih imajo navadno samo ministri. Predsednik tega odbora je Vuksanović, ki vodi tudi notranje zadeve. Oskrbo, kmetijstvo, trgovino in obrt ter tudi gozdarstvo vodi Angijelić, vojaštvo Nenadić, pravosodje Ivanović, socialno politiko in narodno zdravje dr. Barać, propaganda, tisk in kultura dr. Novaković, zadeve milice pa Popović. V ustavotvorni seji je predsednik poročal, da je od dneva zloma Jugoslavije in do kapitulacije Italije bilo v Črni gori uničenih 40.000

človeški življenj in 10.000 poslopij. Razen tega je propadla polovica državnega in polovica privatnega premoženja, tako, da je narod sedaj brez vsega. To škoda je treba sedaj popraviti, in to je glavna naloga ustanovljenega črnogorskega generalnega sveta.

□ General Montgomery v Londonu. Preko Stockholma poročajo, da je došel v London v svrhu prevzema novega poveljstva kot poveljnik velikobritanskih invazijskih čet general Montgomery, ki bo podrejen generalu Eisenhowerju.

□ V Sardiniji so vroča tla. Anglo-ameriške zasedbene oblasti so na otoku Sardiniji odkrile fašističen odbor, ki je pripravil ustajo zoper zasedbene oblasti. S tem v zvezi so zaprli 14 Sardinincev.

Transocean/Sch-Autoflex

Japans Luftwaffe auf der Wacht

Ein Stützpunkt der japanischen Marine- und Luftwaffe auf einer kleinen Insel im südwestlichen Pazifik

5 Uhr früh (aufstehen), mein Freund ist bis 7 Uhr bei mir (bleiben).
5. Ergänzen Sie die entsprechende Form von »war.«

- a) Die Decke ... auf dem Bett.
- b) Du ... heute im Kino.
- c) Er ... gutmütig.
- d) Ich ... an jenem Tag sehr glücklich.
- e) Wir ... zu Fuß gegangen.
- f) Ihr ... auf dem Felde.
- g) Die Soldaten ... lustig.

6. Ergänzen Sie das Zeitwort »haben« in der Gegenwart.

- a) Hier ... du deine Füllfeder.
- b) Karl ... heute Geburtstag.
- c) Ich ... dich nicht gesehen.
- d) Wir ... keine Zeit.
- e) Ihr ... keinen Platz.
- f) Diese Herren ... genug Zigaretten.

7. Setzen Sie die nachfolgenden Sätze in die zusammengesetzte Vergangenheit (z. B.: Ich kaufe ein Ruderboot — Ich habe ein Ruderboot gekauft.)

- a) Ich verkaufe meine Werkstätte dem Drechsler.
- b) Du erkennst deinen Freund an seinem Gang.
- c) Er sagt immer die Wahrheit.
- d) Wir steigen über die Treppe.
- e) Ihr kommt mit dem Schnellzug.
- f) Die Schüler sprechen mit ihrem Lehrer.

8. Ergänzen Sie in den folgenden Sätzen die Vergangenheit von »haben« (ich hatte):

- a) Er ... zwei Brüder.
- b) Ich ... meine Jause brüderlich mit meinen Kameraden geteilt.

- c) Du ... leider für mich keine Zeit.
- d) Wir ... ein Minimum an Verlusten.
- e) Ihr ... alle Trümpfe in der Hand.
- f) Sie ... an diesem Tage keine Lust zum Studieren.
9. Setzen Sie folgende Sätze in die Zukunft:
- a) Ich hole das Wasser aus dem Brunnen.
- b) Er läßt sich beim Fotografen ein Brustbild machen.
- c) Sie brüsten sich wieder mit ihrem Jagderfolg.
- d) Du gehst zum Buchbinder und läßt Dir das Buch binden.
- e) Ihr bringt dem Buchhalter die Rechnungen.
- f) Wir buchen den Betrag auf dem Warenkonto.

10. Setzen Sie zu folgenden Nennformen das Mittelwort der Vergangenheit:

- a) bringen
- b) singen
- c) sagen
- d) tragen
- e) fragen
- f) laufen
- g) siegen
- h) glauben
- i) fallen
- j) nennen.

Uči se nemščine!

Pogled v zgodovino koledarja

Zgodovina koledarja je zgodovina civilizacije.

In zopet jemljemo v roke novi koledar, novo prakto, in zopet smo radovedni, kaj nam obeta novo leto. Kdo od teh, ki stičejo po koledarju, se zaveda, kako je prišlo do sestave koledarja, kdaj in kje je nastal prvi koledar, in kako se je razvijal, predno je dospel na današnje višino. Mnogo jih je, ki koledarjem v roki, a še danes vse premalo tistih, ki bi znali odgovoriti na zgoraj vprašanja. Navadno se smatra koledar kot nekaj enostavnega, kot delo, ki bi ga lahko opravil tudi vsak količnik razumnik, ki ima čas in veselje za tako delo.

Kakšna zmota! Kakšna površnost! Kakšno omalovaževanje pravega največjega dela, ki ga je do zdaj opravil človeški um. To velja tudi še danes, ko so temelji za sestavo koledarja že zdavno postavljeni (najstarejši pred pet tisoč leti). Nekateri mislijo, da je treba danes samo številke spremeniti in jih prilagoditi novemu času, za ostalo vsebinsko kaj sodobnega napisati in — nov koledar je z lahkoto končan.

Toda tak, že v naprej je na potrebo gotovega kraja omejen poskus bi bil mogoče le tedaj, če bi bil prvi koledar postavljen na znanstveno trdne, brezhibne temelje. Izkazalo pa se je navadno šele po stoletjih uporabe koledarja, da so bili že prvi poskusi zgrešeni. Pri postavitvi podlage za sestavo koledarja so se eni opirali na zvezde, drugi na mesec in tretji na sonce in so vsak iz svojega stališča izračunali oziroma odmerili dolžino letnega časa. Pa se je kot rečeno, stoletje pozneje izkazalo, da noben teh prvotnih računov ni bil znanstveno docela brezhiben. To nam potrjuje razen številnih drugih, tudi najstarejši in sicer najboljši koledar starih Egiptčanov, ki so šteli za leto 365 dni s 13 meseci po 30 dni in (pozneje) še 5 priključenih dni. V tem koledarju je napram strogo astronomskemu koledarju razlika za 6 ur. Za ta mala razlika je zadostovala, da se je njih novoletni dan premikal skozi različne mesece. Pri tem so ugotovili, da mora v 1400 letih dospeti ponovno na prvotni datum. To je bilo tedaj, ko sta Sonce in Sirius istočasno stela na jutranjem nebu. Po dolgih raziskovanjih šele se je učenjakom posrečila ugotovitev, da je smatrali 19. julij leta 4241 pred našim štetjem za prvi dan koledarskega leta. To je bil prvi novoletni dan Egiptčanov in po njem so se ravnali tudi drugi.

Tisočletja pozneje se je izkazalo, da vsakdanje življenje narodov sveta zahteva baš glede različnosti v časovni izmeri nekaj še bolj zanesljivega kot so bili sicer najboljši prvotni koledarji. Med drugimi so bili zlasti stari Rimljani primorani se zateči k reformi koledarja — odtod tudi znani naziv naslova: julijanski koledar (po Juliju Cezarju). In znano je tudi, da je že pred svetovno vojno in kmalu po vojni prišlo do resnih poskusov za temeljito reformo koledarja za mednarodno uporabo. Dosedaj na ni prišlo do uresničenja niti najboljših novih predlogov. Še bolj kot svetovna vojna je pokazala sedanja vojna nezgodno potrebo po temeljiti reformi številnih koledarjev na enotno sestavo vsaj v gotovih točkah.

Zgodovina koledarja je še veliko več kot je zgodovina civilizacije; ona je tudi izvrno zrcalo neha (vesolja) in cele zemlje. P.

RAZNE VESTI

* Vedno več odlikovanih Spodnještajerc. Pionir Josef Kink iz Tüffer-ja je na front pred sovražnikom izvršil junaško delo ter dobil zato Eisernes Kreuz II. Klasse.

* Odlikovan Spodnještajerc. Gefreiter Johann Ketisch iz Benedikten in den Büheln je dobil Eisernes Kreuz II. Klasse za hrabro zadržanje pred sovražnikom na fronti.

□ Sprememba v vodstvu švedske armade. Vrhovni poveljnik švedske armade general Thörnell, bo dne 1. aprila zapustil svoj položaj, nekar ga bo nasledil sedanji šef 4. švedskega vojnega okrožja, generalni lajtnant Jung.

□ Tido Gaspar ob Novem letu. Slovaški šef propagande, poslanik Tido Gaspar, je ob Novem letu neslovil na Slovake poslanico, ki je bila namenjena Slovacom doma, na fronti in v inozemstvu. V svojem govoru je ugotovil, da so Slovaki kljub vseh vojnih težav tudi leta 1943 nadaljevali z

izgradnjo svoje države. Pri tem je obračunal z nasprotniki države doma in v tujini, ki hujskajo Slovake ter ponovno povdaril neizumljivo zvestobo slovaškega ljudstva nemškemu Reichu, ki je Slovakom prinesel samostojnost. Obljubil je svojo zavezništvo Slovakom z Nemci tudi leta 1944, da bo slovaški narod v smislu ciljev dr. Tisa podprl svojega velikega zaveznika, ki bo vsem narodom Evrope prinesel zmago in boljšo bodočnost.

□ Londonski in moskovski židje ob Novem letu. Londonski radio je ob Novem letu naslovil na moskovski radio svojo vdanostno poslanico. S »srčnim pozdravom« je govornik londonske oddajnice povezal zagotovila, da služita obe radiooddajnici enemu in istemu cilju — enakemu boju na enakih motivih. Med drugim je najbolj zanimivo zagotovilo Londona, da se bodo Angleži in Sovjeti leta 1944 nahajali »kot zvesti tovariši« rami na bojnih poljanah, v tovarnah in pri mikrofoni.

□ Bolševizacija čeških emigrantov. Napoved, da bo Beneš, ki se je nedavno vrnil iz Moskve, takoj izvršil povelje, ki so mu ga dali v Kremlju, dobiva vedno bolj konkretno sliko. V emigrant-skih krogih se slišijo že imena kandidatov bolševiškega mišljenja, ki jih namerava vzeti Beneš v svojo emigrantsko vlado. Med drugimi se čuje me češkega komuniste dr. Vrbensky-ja, ki ži-že od leta 1938 v Moskvi. Neki švedski dopisnik ve celo poročati, da so Vrbenskega videli že v družbi dr. Beneša na potu iz Moskve v London ter da obstoja možnost, da bo v kratkem imenovan »zdravstvenim ministrom« Benešovega vlad-

nega odbora. Kot drugi kandidat baje pride v poštev neki Nosek, ki je bil nekoč tajnik komunistične strokovne organizacije v bivši Benešovi republiki. Ta mož je mišljen za ministra brez listnice.

TO IN ONO

o Petdesetletnica umetnih zob. Leta 1700. je neki lekarnar v Parizu stavil v promet prve na roko izdelane umetne zobe, ki so jih z žicami pritrdjeval na zdrave zobe v človeških čeljustih. Nemci, ki so kakor v vsem, tudi v tem pogledu bila vedno zelo napredni in podvzetni, so pa prvi začeli umetno zobovje izdelovati na tovarniški način. Tako so n. pr. leta 1833/94 v Pforzheim-u otvorili prvo tovarno za izdelovanje umetnih zob, ki je bila last dr. August Wiegand-a in Ernesta Vetter-ja. To podjetje se je v kratkem času imenitno razvilo ter tvorilo podlago za ustanovitev drugih podobnih delavnic.

o Egipt je kulturno zelo zaostala dežela. Radio Tunis je poročal o analfabetih v Egiptu, kjer imajo gotova okrožja do 80 % ljudi, ki ne znajo ne pisati in ne brati.

REDIN Werkzeug- und Schneidwaren-Fabrik
die Leistung der Schweiz
REDIN
mit garantierterm Erfolg
ZENTRALROGGERIE EMIL HUBER
36 München - Bran. Herrngasse 36

Kleiner Anzeiger

Jedes Wort kostet für Stellengesuche 6 Rpt. das gedruckte Wort 26 Rpt. für Geld-Realitätenverträge, Briefwechsel und Heirat 13 Rpt. das gedruckte Wort 46 Rpt. für alle übrigen Wortanzeigen 10 Rpt. das gedruckte Wort 30 Rpt. Der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort. Kennwortgebühr bei Abholung der Angebote 35 Rpt. bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpt. Auskunftgebühr für Anzeigen mit dem Vermerk: „Auskunft an der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpt. Anzeigenannahmeschluss: Am Tage vor Erscheinen um 16 Uhr. Kleine Anzeigen werden nur gegen Voreinzahlung des Betrages (auch gültige Briefmarken) aufgenommen. Mindestgebühr für eine kleine Anzeige 1 RM.

Zu kaufen gesucht

Abfälle! Altpapier. Hadern, Schneiderabschnitte Textilabfälle, Alteisen Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter Marburg/Drau, Draugasse 5 4

Stellengesuche

Müller, 43 Jahr alt, sucht sofortigen Posten. Womöglich in einer kleinen Heimatmühle. Sadrawetz Jakob, Saldenhofen 71. 33-5

Offene Stellen

Lehrmädchen mit vollendetem Pflichtjahr wird neben Kost und Wohnung sofort aufgenommen. Kaufhaus Lamprecht, Rast 23. 28-6

Schmiedelehrling wird aufgenommen. Franz Kaluder, Schmied, Römerbad. 29-6

Schmiedelehrling und eine Magd werden sofort aufgenommen. — Franz Reich, Urschendorf bei Luttenberg. 30-6

Tischler, verheiratet, wird als Fabrikstischler und zugleich als Hausbesorger aufgenommen bei Wilhelm Brauns, Farbenfabrik, Cilli, Spitalgasse 4-8. 31-6

Bandagen aller Art, sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA Bandagist Marburg/Drau, Herrngasse 5. 237-14

Rundfunkapparat Philipps, 6 Röhren, tausche gegen Fahrrad oder Harmonika. Stangel, Globoko 64, Rann/Sawe. 32-14

UPOŠTEVAJTE
PREDPIS
LETALSKÉ
ZASČITE!

Winzerel in bestem Zustande, mit großem Deputat, Futter vorhanden für 3-5 Arbeitskr., sofort oder im Frühjahr zu vergeben. Angeb. an Weing. Sonnenberg, Ziereg 3 Post Oberkurnigund 79-6

Tausche ein Zinshaus auf dem schönsten Platz in Semlin, Kroatien, m. 10 versch. Wohnungen u. ein Lokal; jährliche Rente über 110.000 Kuna, gegen einen gleichw. Land- u. Wald-od. Hausbesitz in Steiermark. — Anfr.: F. Novak, Semlin, Roseggerstr. 13-I, Kroatien. 167-2

Fleißiges Mädchen für alles, mit Kochkenntnissen, wird sofort aufgenommen. Adr. i. der »M. Z.« 12-6

Fleißige Winzerfamilie für Stadtwinzerei wird aufgenommen. Marburg, Giretmayerg 2. 13-6

Hausgehilfin wird für jeden Tag Vormittag von 7-12 Uhr aufgenommen. Boschitsch, Tauriskerstraße 6-II 14-6

Schusterlehrling wird sofort aufgenommen. Schuhmachermeister Franz Michelak — Marburg — Kärntnerstr. 13. 15-6

Unfaßbar schwer und hart traf uns die traurige Nachricht, daß unser, über alles geliebter einziger Sohn, Bruder, Onkel und Neffe

JOHANN TOMASCHITSCH

Reiter

nie mehr zu uns zurückkehren wird. Im Alter von 21 Jahren hat er sein Leben am 22. November 1943 an der Ostfront geopfert.

Lieber Hans! Du hast treu gekämpft und darum die Krone erhalten. Ruhe aus in fremder Erde! Du wirst uns allen unvergänglich bleiben!

Hohenmauthen, Reifnig am Bachern, am 6. Januar 1944.

In tiefer Trauer denken an dein fernes Heldengrab: Maria Wamlek, Mutter; August Wamlek, Stiefvater; Josefina und Maria, Schwestern; Friederike, Nichte; Elisabeth Tomaschitsch, Großmutter; Leonhard u. Anton Tomaschitsch, Onkel; Elisabeth Tomaschitsch, Tante; und alle übrigen Verwandten und Freunde. 26

Biere

aus den
BRAUEREIEN
PUNTIGAM
und
BRÜDER
REININGHAUS
GRAZ.

Niederlagen:

Marburg a/Dr., Tegetthoffstr. 3
Pettau, Ringstrasse 2
Pölschach - Märchendorf 45 138

Mittelgroßer
Landbesitz wird
in Pacht genom-
men. Antr. unt.
»Pächter« an d.
der »M. Z.« —
Pettau. 21-2

Pferd wird ge-
kauft: 16 Faust
hoch, 10 bis 14
Jahre alt. — R.
Lirzer, Sessel-
erzeug., Bubak-
gasse 36, Marb.
(Drau). 11-4

Pferdekotze am
Wege Will-
kommhof—Mar-
burg verloren.
Abzug. geg. 10
RM Finderlohn.
Fundamt oder
Ferk. od. Will-
kommhof, —
Wachsenberg.
16-13

Jene Herren,
welche aus dem
Personenzug ab
Marburg—Cilli,
um 4.40 Uhr, II.
Kl., am 30. De-
zember 1943, ei-
nen neuen,
braunen Damen-
lederkofter irr-
tümlich mitge-
nommen haben,
werden gebeten,
denselben geg.
hohe Belohnung
b. Buritsch, Her-
renq. 28-I, Mar-
burg-Dr., abzu-
geben. 17-13

Auf der Straße
Untertäubling—
Drauweilerwur-
de am 31. Dez.
1943 abends ei-
ne Geldtasche
verloren m. wic-
tigen Papieren,
sowie Mitgl.-
Karte des Stei-
rischen Helmat-
bundes, Kleider-
karte und ande-
re Dokumente
auf den Namen
Dworschak Jo-
hann, Drauweil-
er, Sperlingq.
10. Der ehrliche
Finder wird ge-
beten, dieselbe
geg. Belohnung
abzugeben
18-13

Verschiedenes

Prothesen jeder Art — Leder —
Leichtmetall — Holz-orthopädi-
sche Apparate, Leibbinden, Gum-
mistrümpfe erzeugt und lieter
das führende Fachgeschäft F.
BGGER, Bandagen und Orthopä-
die, Lieferant sämtlicher Kran-
kenanstalten und Sozialinstitute,
Marburg/Drau, Mellingerstr. 3.
14

Altmaterial! — Rohstoffe Eisen,
Lumpen, Haare, werden zu den
Tagespreisen übernom-
men, größere Mengen werden ab-
geholt. Übernahme von alten Au-
tos und Kraftfahrzeugen. Große
Auswahl von Nutzeisen. Max
Weiß, Alteisenhändler, Autover-
wertung, Marburg/Drau, Nagy-
straße 14 — Tel. 21-30. 125-14

Wer kann Aus-
kunft geben, wo
sich ein kleiner,
weißer Spitz-
hund befindet,
welcher am 29.
November aus
der Necker-
mannq. od. Jes-
senkoq. in Cilli
von einer unbe-
kannten Person
entführt wurde,
bekommt schö-
ne Belohnung!
Bekanntgabe
an: Mastnak —
Cilli, Necker-
mannqasse 2.
161-13

Vor Geldschäden
bei Fliegerangriffen

schützt eine
Spareinlage
bei den

Untersteirischen Sparkassen

93

Hart traf uns die traurige Nachricht, daß unser
herzensguter Sohn und Bruder

HERBERT ROPOTAR

Gefreiter

im 20. Lebensjahre, am 24. Oktober 1943, an der Ostfront
den Heldentod fand.

Deine breiten Felder und stillen Wälder beweinen Dich
in tiefster Trauer!

Herbert, ruhe sanft, denn nie werden wir Dich verges-
sen! 20

Schmerdorf bei Schönstein Wöllan, Cilli, Trifall, den
5. Januar 1944.

In tiefer Trauer:

Egydi und Franziska Ropotar, Eltern; Vida, Schwester, und
alle übrigen Verwandten

Für Führer und Großdeutschland fiel, seinem Fah-
nenfeld getreu, am 18. November 1943 an der Ost-
front unser innigstgeliebter Sohn, Bruder und
Schwager

JOHANN SCHISCHEK

Panzergrenadier

im Alter von 23 Jahren. Sein Leben ist gekrönt mit dem
höchsten Mannesopfer!

Schützen, Leonhard i. d. Büheln, im Januar 1944. 19

Johanna und Barbara Schischek, Eltern; Martin, Genoveva,
Marie und Barbara, Geschwister, und alle übrigen Ver-
wandten.

Hart traf uns die erschütternde Nachricht, daß
unser herzensguter, über alles geliebter, ältester
Sohn und Bruder

ALOIS KUKOWITSCH

Gefreiter in einem Inf.-Reg., Träger des EK. II. Kl., Sturm-
abzeichens und Abzeichens der Stalingrad-Kämpfer

am 29. November 1943 im 21. Lebensjahre im Osten den
Heldentod gefunden hat. 21

Lieber Sohn, ruhe sanft in fremder Erde!

Die Seelenmesse wird am 13. Januar 1944 um 7 Uhr
früh in der Pfarrkirche in Plankenstein gelesen. 25

Glückenberg, Plankenstein, den 2. Januar 1944.

In tiefster Trauer denken an dein Heldengrab:

Alois und Elsa Kukowitsch, Eltern, Stanislaus, d. Zt. in
engl. Gefangenschaft; Maria, Anna, Cäcilie, Josefa, Elsa
und Johann, Geschwister; Maria Sluga, Tante, und alle
übrigen Verwandten.

Dunkle Treppen, finstere Gänge

gefahrlicher beleuchten,
heißt Unfälle verhüten.
Hierzu finden anderwei-
tig entbehrliche OSRAM-
Lampen zweckgerechte
Verwendung. Schon 15
u. 25 Watt genügen meist

OSRAM

Viel Licht für wenig Strom!